

บทที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล
(Data Analysis)

5.1 คำนำ

ในบทที่ 5 นี้ จะเป็นการนำข้อมูลดิบซึ่งได้ทดลองมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาความเร็วที่ระยะต่างๆจากผนังของถัง แล้วนำไปพลอตกราฟระหว่างระยะทางจากผนังของถังกับความเร็ว ในการพลอตกราฟนี้เราจะพลอตแบบไม่มีมิติ (dimensionless form) โดยจะกติกาค่าความเร็วสูงสุดและความกว้างของถังเป็น 1 ในตอนที่ 5.2 จะนำเอาข้อมูลจากผลการทดลองในเขตการไหลแบบแท่ง (plug flow zone) มาวิเคราะห์ ส่วนในตอนที่ 5.3 จะนำเอาข้อมูลจากผลการทดลองในเขตการไหลแบบลู่ลง (converging zone) มาวิเคราะห์

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในเขตการไหลแบบแท่ง

ในเขตการไหลแบบเป็นแท่ง เรามีข้อมูลระหว่างระยะทางทั้งในแนวตั้งและแนวราบกับเวลา เราจะนำข้อมูลนี้ไปพลอตระหว่างระยะทางในแนวตั้งกับเวลาและระยะทางในแนวราบกับเวลา รูปที่พลอตจะได้แสดงในรูปที่ 5.2.1 ถึงรูปที่ 5.2.5 จากรูปภาพเราจะพบว่า ระยะทางในแนวตั้งมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (linear relationship) กับเวลา และเราทราบว่าเส้นกราฟนี้ต้องผ่านจุดกำเนิด (origin) เพราะว่าที่เวลาเท่ากับศูนย์ระยะทางในแนวตั้งต้องเป็นศูนย์ การหาความชันของกราฟนี้จะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (least square method) โดยจะอธิบายดังนี้

$$\text{ให้ } y' = mt$$

เมื่อ $y' =$ ระยะทางในแนวตั้งซึ่งวัดจากแนวบนของ
กรอบอ้างอิง (reference frame)

ขม.

$$m = \text{ค่าความชันของเส้นตรง (slope),} \quad \text{ซม./วินาที}$$

$$t = \text{เวลา} \quad \text{วินาที}$$

โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (least square method) จะได้

$$m = \frac{\sum y \cdot t}{\sum t^2}$$

ค่า m นี้ จะเป็นค่าของความเร็วเฉลี่ยในแนวตั้ง (average vertical velocity) นั้นเอง

สำหรับรูปการพลอตระหว่างระยะทางในแนวราบกับเวลานั้น จะเห็นว่ามีความชันเท่ากับ 0 คือ ไม่มีความเร็วในแนวระนาบนั้นเอง

อนึ่ง เมื่อเราทราบจากการพลอตระหว่างระยะทางในแนวตั้งกับเวลาว่า ความเร็วที่ได้มีค่าคงที่ เพราะกราฟเป็นเส้นตรง ดังนั้น ในการทดลองครั้งต่อ ๆ ไป จึงไม่จำเป็นต้องจับเวลาทุกๆ วินาที แต่จะจับเวลาตั้งแต่เมล็ดข้าวเหนียวไหลผ่านแนวนอนของกรอบอ้างอิง (reference frame) ถึงแนวล่างของกรอบอ้างอิง ซึ่งมีระยะทางเท่ากับ 20 ซม. นั้นเอง แล้วจึงหาความเร็วเฉลี่ยจาก

$$\text{ความเร็วเฉลี่ย} = \frac{\text{ระยะทางของกรอบอ้างอิง}}{\text{เวลาที่ไหลทั้งหมด}} \quad (5.2.1)$$

เสร็จแล้วจึงนำไปพลอตเพื่อหาเส้นวาดแทนความเร็ว (velocity profile) ดังข้างต้น จากการพลอต ทำให้ทราบว่า ในช่วง 80 - 40 ซม. จากรูเป็นเขตที่มีการไหลแบบแท่ง (plug flow zone) จึงเลือกเอาระยะทางในช่วงนี้ มาเป็นกรอบอ้างอิง (reference frame) ซึ่งในที่นี้ เลือกระยะ 60 - 40 ซม. จากนั้นทำการทดลอง โดยเปลี่ยนขนาดของรู (orifice size) ตั้งแต่ 1.5, 2, 2.5 และ 3 ซม. และความกว้างของถัง (bin width) ตั้งแต่ 10, 12.5, 15, 18, 20 และ 22 ซม. การหาความเร็วใช้สมการ (5.2.1) รูปที่พลอตหาเส้นวาดแทนความเร็ว (velocity profile) โดยการใช้สมการ (5.2.1) นั้น แสดงในรูปที่ 5.2.6 ถึงรูปที่ 5.2.15

จากนี้จะนำค่าความเร็วตามแนวตั้งที่ระยะต่าง ๆ มาหาค่าเฉลี่ย เป็นค่าความเร็วอันหนึ่ง

เรียกว่า ความเร็วของการไหลแบบแท่ง (plug flow velocity) จากค่าความเร็วของการไหลแบบแท่งนี้ ขอย้อนกลับไปดูสมการ (2.3.3) ที่ว่า

$$(v_p \cdot t)^{2/3} = (c g^{1/2})^{2/3} (D - k d_p) \quad (2.3.3)$$

ความหมายของตัวแปรต่าง ๆ อธิบายไว้แล้วในบทที่ 2 ค่าคงที่ที่จะหา มี 2 ตัว คือ k และ C ซึ่งจะอธิบายดังต่อไปนี้

จากสมการ (2.3.3) ถ้าเราคงค่า (fix) ของความกว้างของถัง (bin width), t , แล้วเปลี่ยนค่าขนาดของรู (orifice size), D , จะได้ผลดังนี้

ขนาดของรู, D , ซม.	ความเร็วของการไหลแบบแท่ง, v_p , ซม./วินาที	$(v_p \cdot t)^{2/3}$
1.5	2.07	9.88
2.0	3.65	14.42
2.5	5.67	19.34
3.0	9.08	26.47

จากนั้น จึงพลอต $(v_p \cdot t)^{2/3}$ กับ D ดังแสดงในรูป 5.2.16 จะได้กราฟเส้นตรงออกมา ทำการหาความชัน (slope) และจุดตัดแกน Y (Y-intercept) โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (least square method) ซึ่งมีรายละเอียด คือ

$$\text{ถ้า } y'' = E x'' + F \quad (5.2.2)$$

จะได้ $E =$ ความชัน

$$= \frac{n \sum (x''_n y''_n) - (\sum x''_n)(\sum y''_n)}{n \sum (x''_n)^2 - (\sum x''_n)^2}$$

$F =$ จุดตัดแกน y

$$= \frac{(\sum (x''_n)^2)(\sum y''_n) - (\sum x''_n)(\sum x''_n y''_n)}{n \sum (x''_n)^2 - (\sum x''_n)^2}$$

เมื่อ $n =$ จำนวนข้อมูลสถิติในแต่ละแกน

$x''_n =$ ข้อมูลซึ่งพลอตในแกน x

$$y'' = \text{ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแกน } y$$

โดยวิธีดังกล่าว จะได้

$$\text{ความชัน} = 10.94$$

$$\text{จุดตัดแกน} = -7.08$$

จากบทที่ 2 สมการ (2.3.3)

$$\text{ความชัน} = (cg^{1/2})^{2/3}$$

$$\text{จุดตัดแกน} = -(cg^{1/2})^{2/3} k d_p$$

$$\text{นั่นคือ } (cg^{1/2})^{2/3} = 10.94$$

$$cg^{1/2} = (10.94)^{3/2}$$

$$= 36.185$$

$$c = \frac{36.185}{(980)^{1/2}}$$

$$= 1.156$$

$$\text{และ } (cg^{1/2})^{2/3} k d_p = 7.08$$

$$k = \frac{7.08}{(10.94) \cdot d_p}$$

$$d_p = \text{ขนาดของเม็ดทรายเหนียวทางกว้าง}$$

$$= 0.243 \text{ ซม.}$$

$$\text{แทนค่า } k = \frac{7.08}{(10.94)(0.243)}$$

$$= 2.66$$

ดังนั้น สมการสำหรับการไหลแบบแท่ง จะเป็น

$$(\psi_p \cdot \psi)^{2/3} = (1.156 \text{ g}^{1/2})^{2/3} (D - 2.66 d_p)$$

$$\text{หรือ } \psi_p = 1.156 \text{ g}^{1/2} \frac{(D - 2.66 d_p)^{3/2}}{\psi}$$

ถ้าเราคงค่า (fix) ขนาดของรู (orifice size), D , สมการ (2.3.3) จะเปลี่ยนเป็นสมการ (2.3.5)

$$\log \psi_p + \log \psi = \log \chi \quad (2.3.5)$$

นำค่า ψ_p , ψ ไปพลอตในกระดาษกราฟลอการิทึม (log-log scale)

ที่ $D = 2$ ซม.

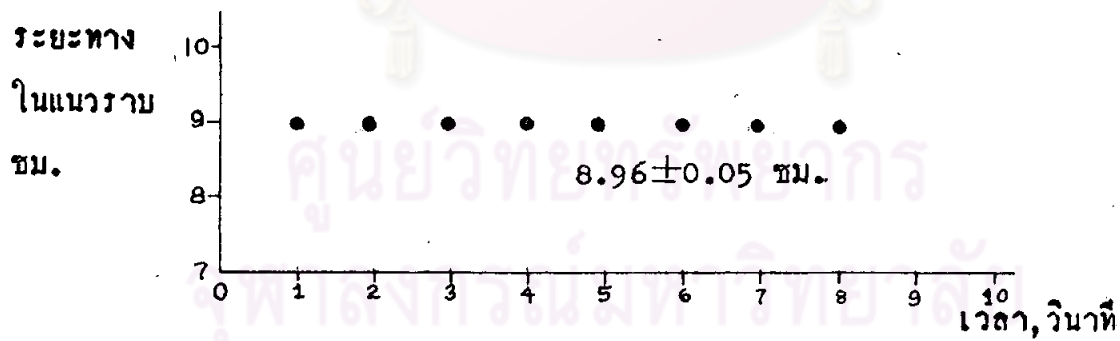
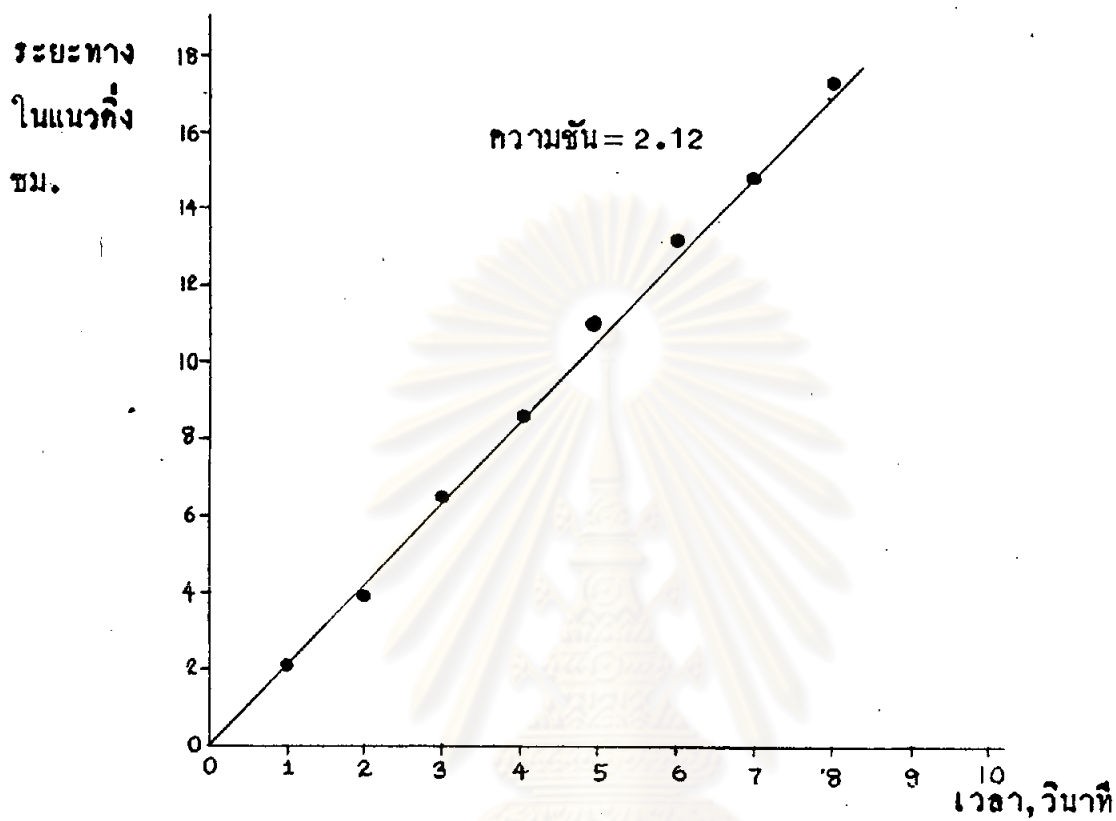
ความกว้างของถัง, ซม.	ψ_p , ซม./วินาที
10	5.81
12.5	4.53
15	3.65
18	3.14
20	2.73
22	2.72

จากการพลอตในกระดาษกราฟลอการิทึม ดังในรูป 5.2.17 ได้กราฟเป็นเส้นตรง มีความชันเท่ากับ -0.97 และจุดตัดกับแกน y เท่ากับ $\log 56.2$

$$\text{หาค่า } \chi = 56.2$$

ซึ่ง χ ก็คือ ผลคูณระหว่าง ความเร็วของการไหลแบบแท่ง กับ ความกว้างของถัง

นั่นคือ ผลคูณระหว่างความเร็วของการไหลแบบแท่ง (plug flow velocity) กับ ความกว้างของถัง (bin width) มีค่าคงที่ และถ้าขนาดของรู (orifice size) มีขนาด 2 ซม. ค่าคงที่นั้นจะมีค่าประมาณ 56.2 ดังที่ได้พิสูจน์แล้วข้างต้น

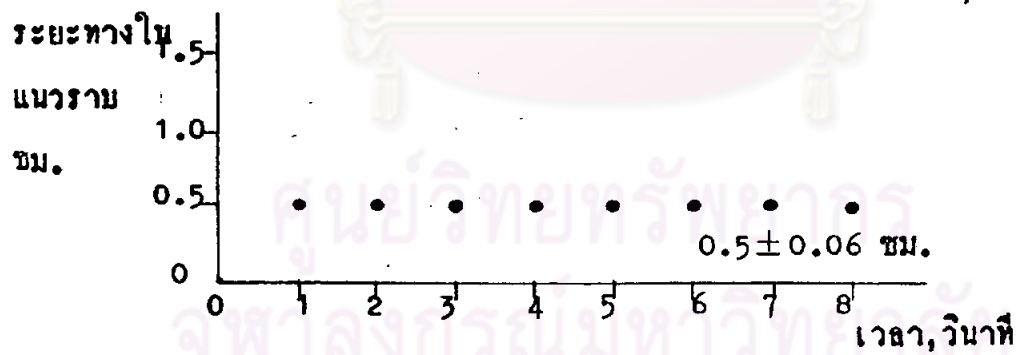
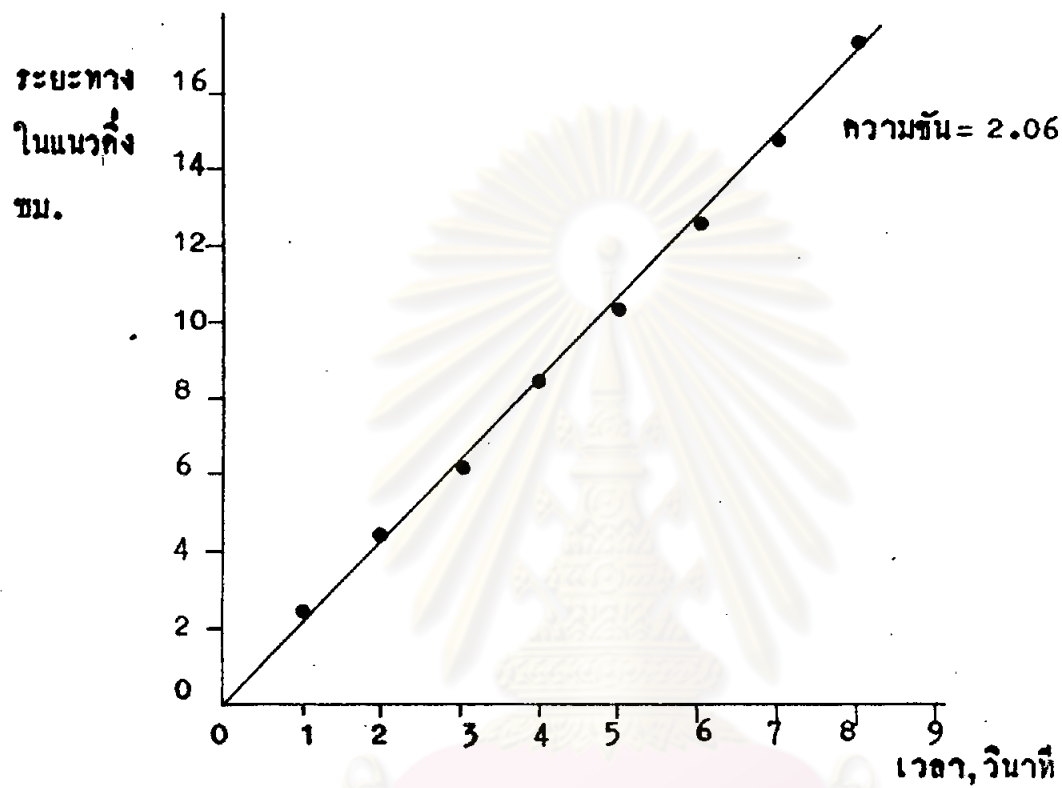

รูปที่ 5.2.1

กรอบอ้างอิง 80-60 ซม. จากจุด

ความกว้างของตั้ง 15 ซม.

ขนาดของจุด 1.5 ซม.

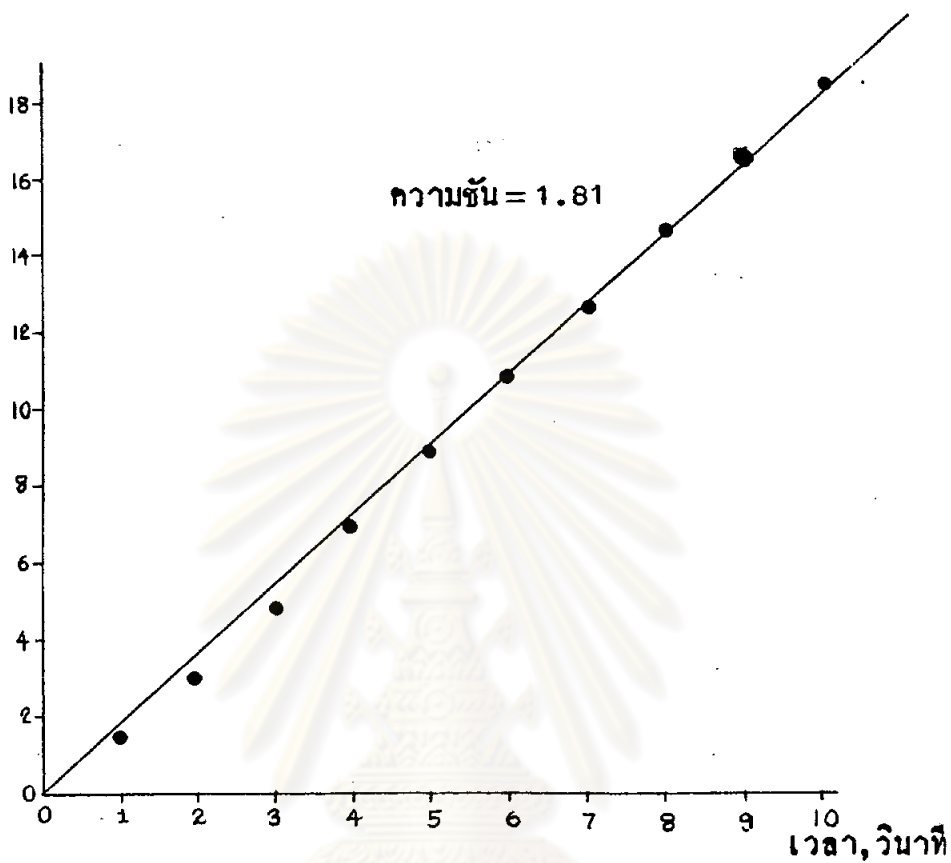
รูปที่ 5.2.2

กรอบอ้างอิง 80-60 ซม. จากจุด

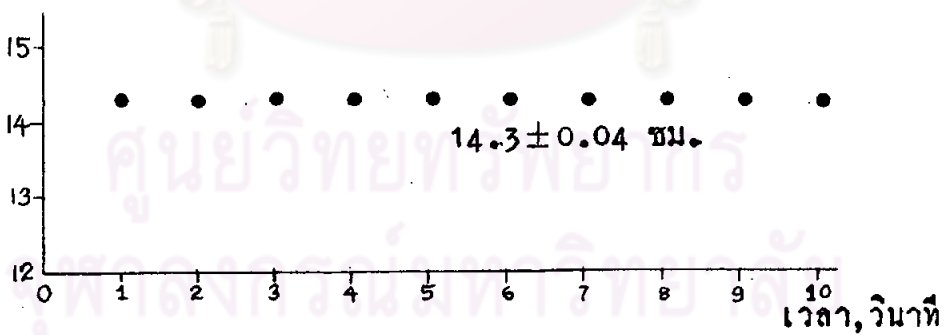
ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของรู 1.5 ซม.

ระยะทาง
ในแนวตั้ง
ซม.

ระยะทาง
ในแนวราบ
ซม.

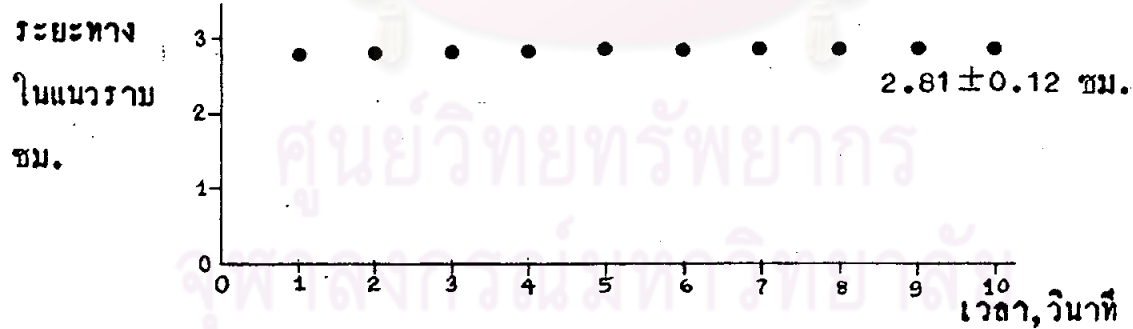
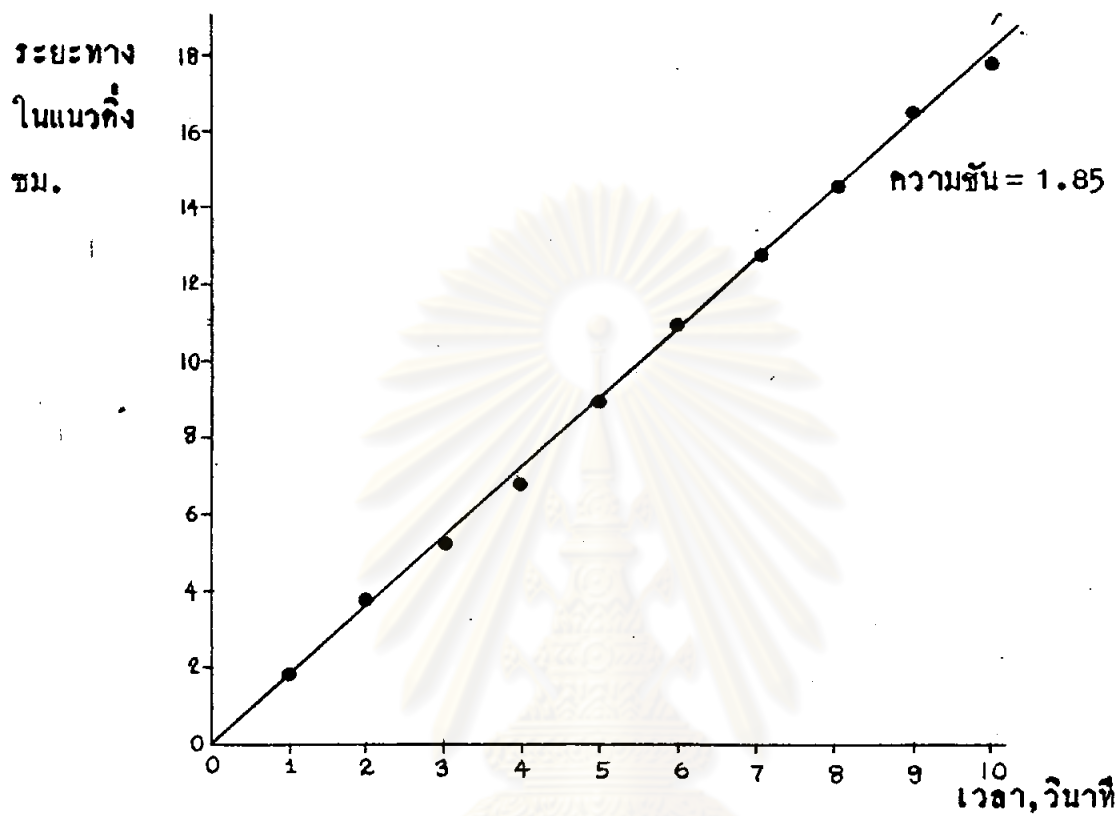

รูปที่ 5.2.3

กรอบอ้างอิง 60-40 ซม. จากจุด

ความกว้างของถัง 15 ซม.

ขนาดของรู 1.5 ซม.

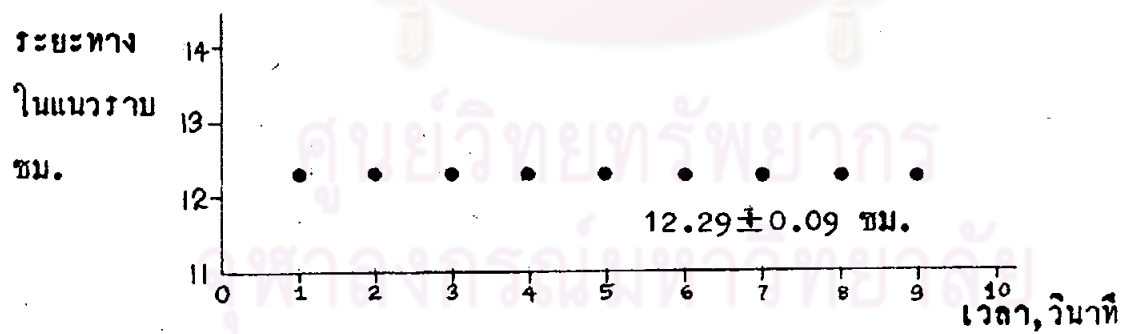
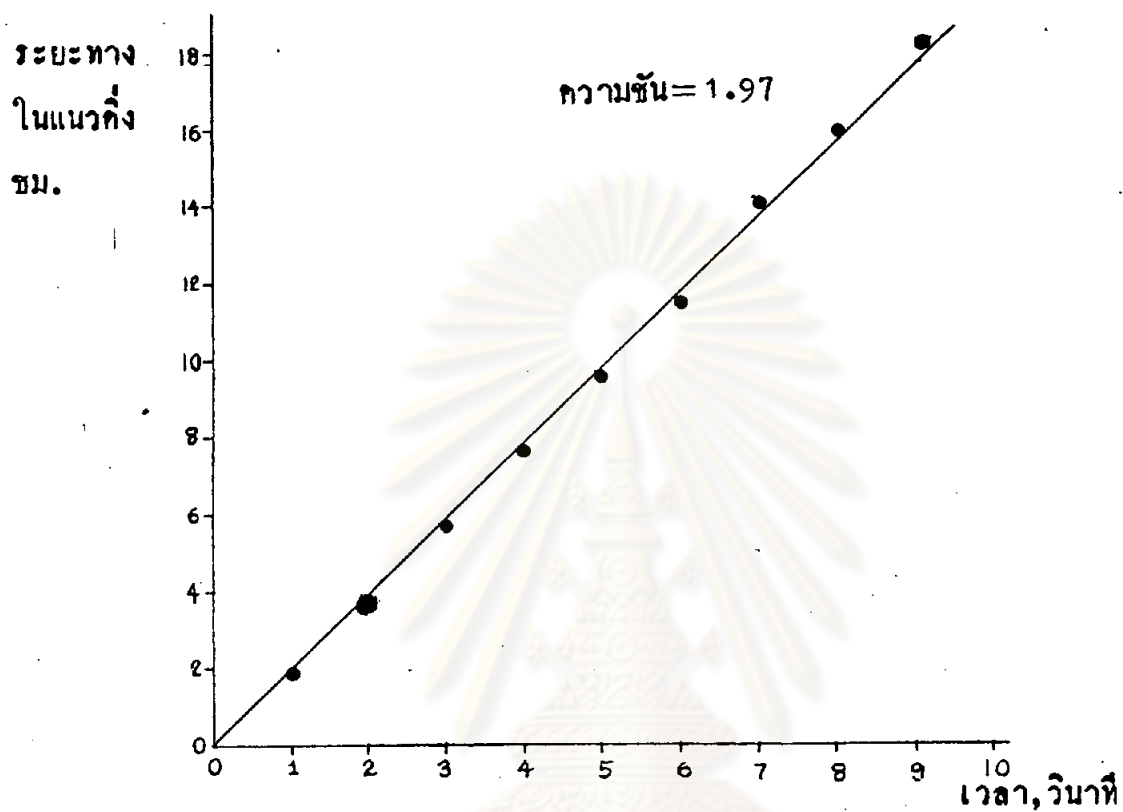

รูปที่ 5.2.4

กรอบอ้างอิง 60-40 ซม. จากจุด

ความกว้างของถัง 15 ซม.

ขนาดของถัง 1.5 ซม.

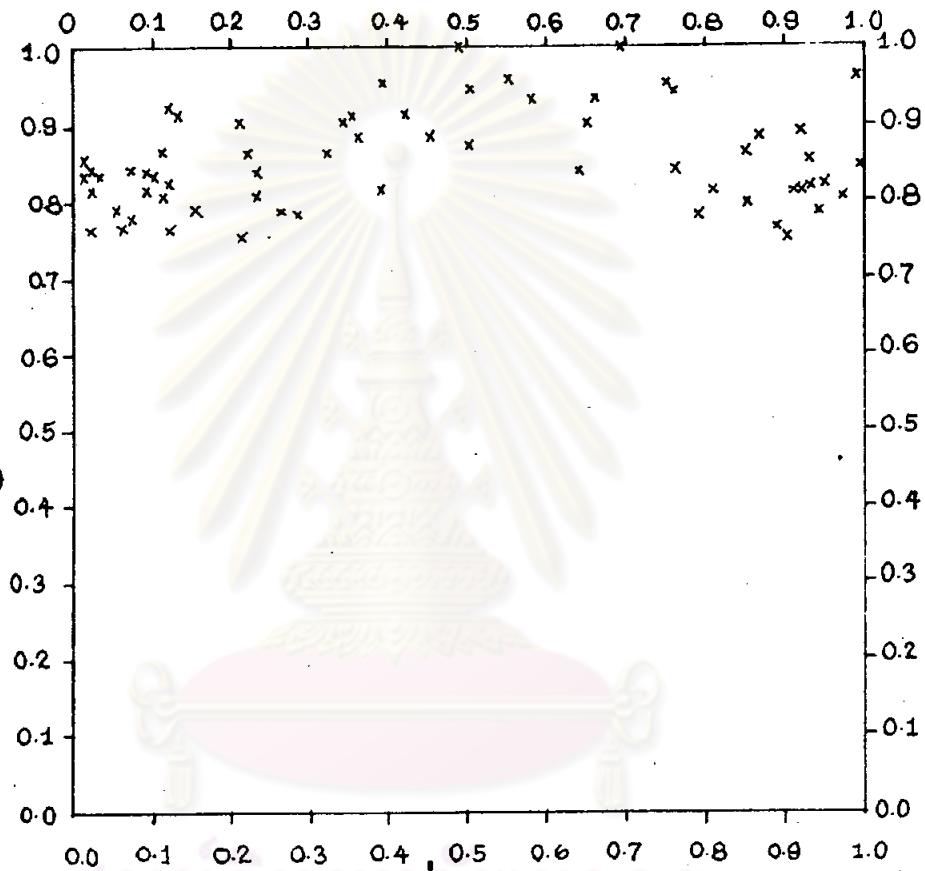
รูปที่ 5.2.5

กรอบอ้างอิง 60-40 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของรู 1.5 ซม.

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(2.42
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

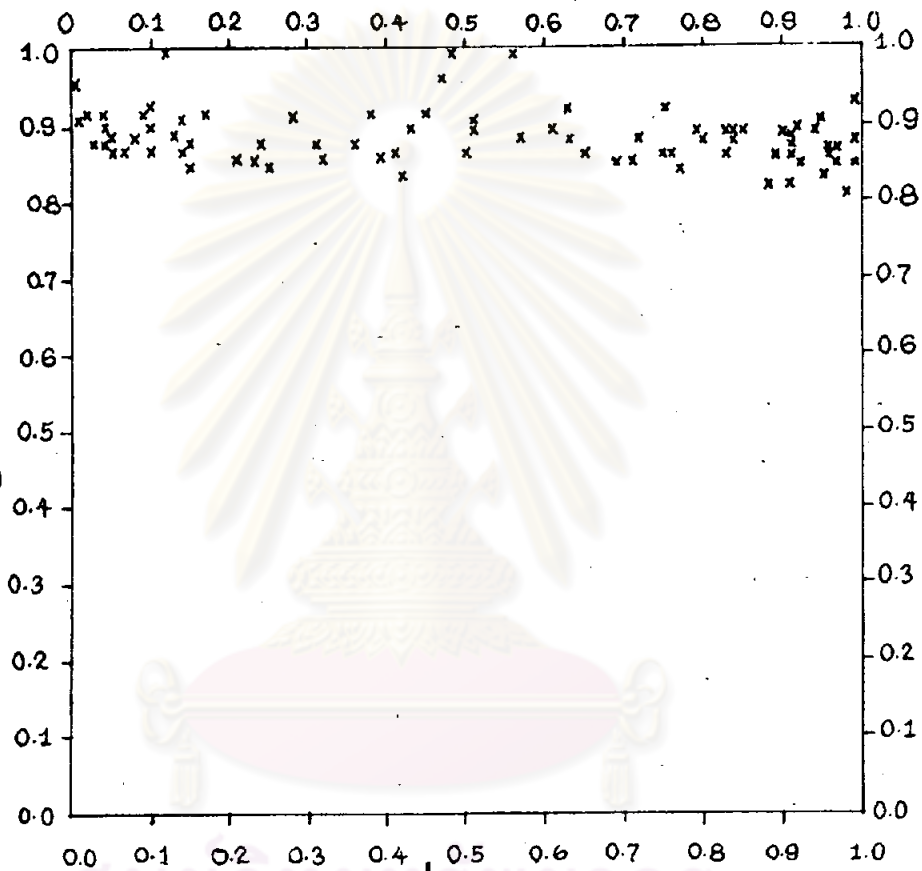
รูปที่ 5.2.6

กรอบอ้างอิง 60-40 ซม. จากจุด

ความกว้างของถึง 15 ซม.

ขนาดของจุด 1.5 ซม.

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(4.1
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

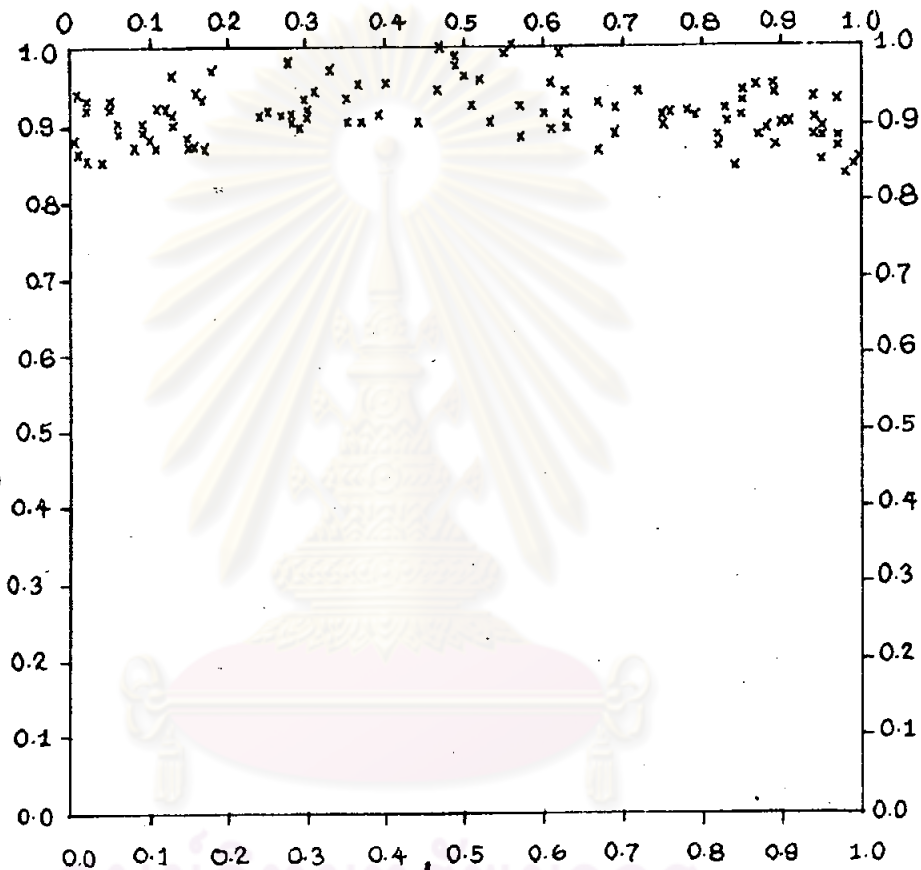
รูปที่ 5.2.7

กรอบอ้างอิง 60-40 ซม. จากจุด

ความกว้างของถัง 15 ซม.

ขนาดของจุด 2 ซม.

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(6.23
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม.ต่อหนึ่งหน่วย)

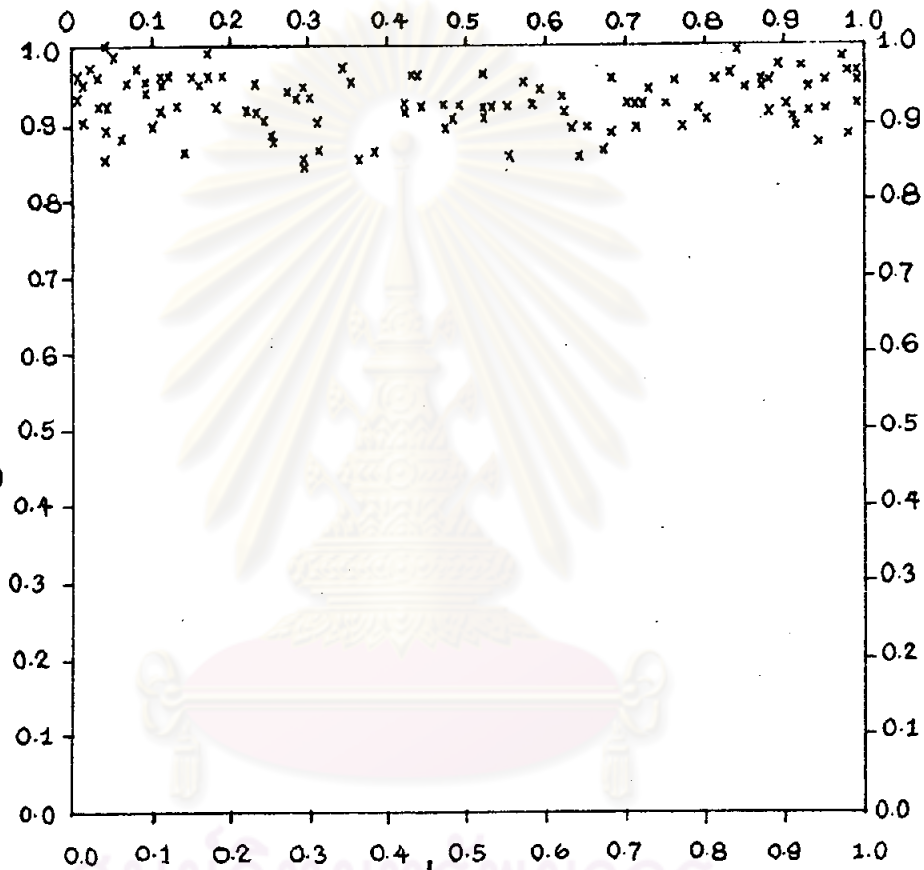
รูปที่ 5.2.8

กรอบอ้างอิง 60-40 ซม. จาก

ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของรู 2.5 ซม.

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(9.8
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

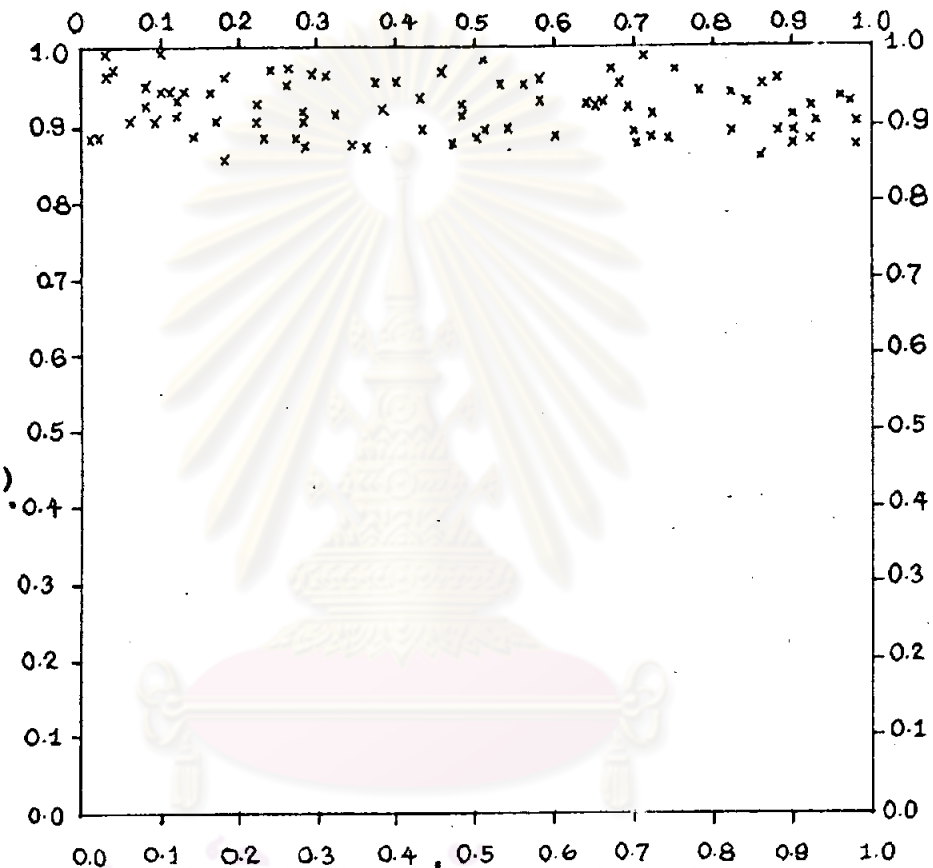
รูปที่ 5.2.9

กรอบอ้างอิง 60-40 ซม. จากจุด

ความกว้างของถัง 15 ซม.

ขนาดของรู 3 ซม.

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(9.54
ชม./วินาที
ก่อกหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(5 ชม.ก่อกหนึ่งหน่วย)

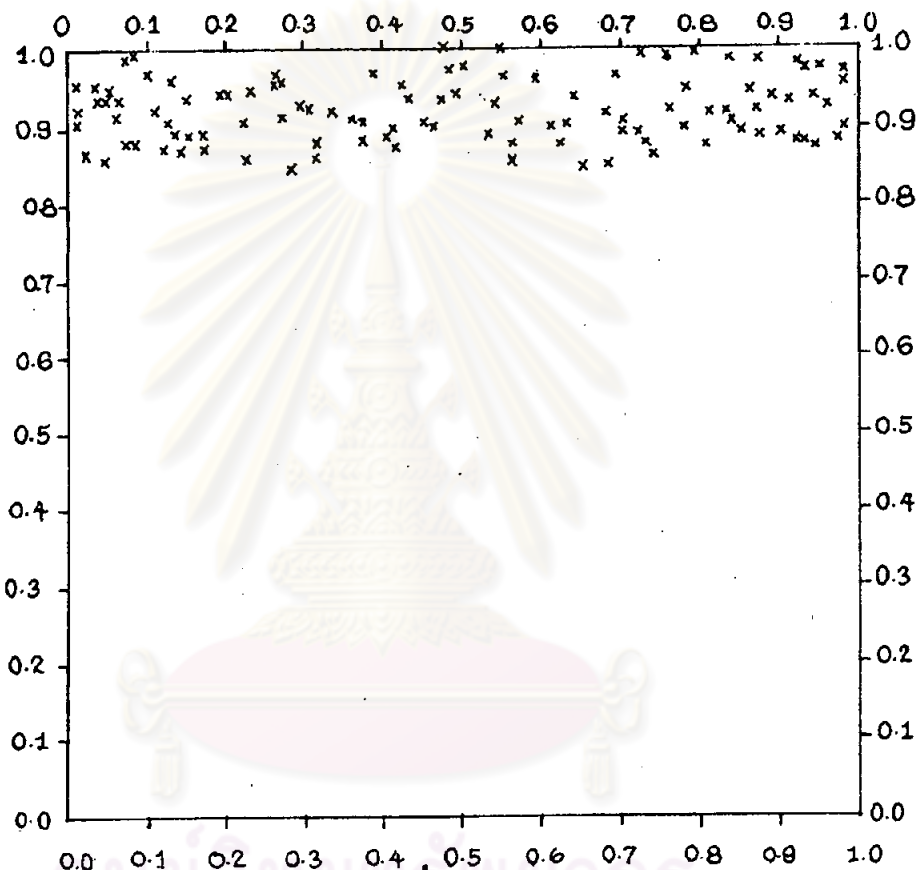
รูปที่ 5.2.10

กรอบอ้างอิง 60-40 ชม. จากจุด

ความกว้างของถัง 5 ชม.

ขนาดของถัง 2 ชม.

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(6.37
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(10 ซม.ต่อหนึ่งหน่วย)

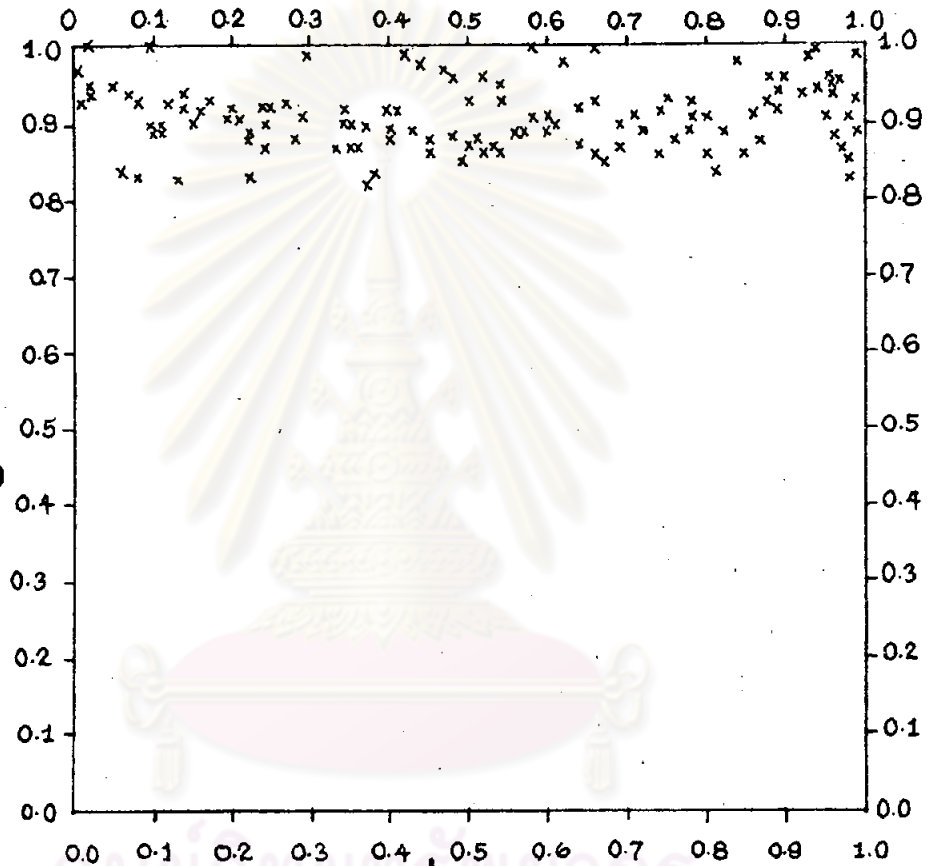
รูปที่ 5.2.11

กรอบอ้างอิง 60-40 ซม. จากจุด

ความกว้างของถึง 10 ซม.

ขนาดของจุด 2 ซม.

ความเร็วแบบ
ไม่มีนิก
(5
ชม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีนิก
(12.5ชม.ต่อหนึ่งหน่วย)

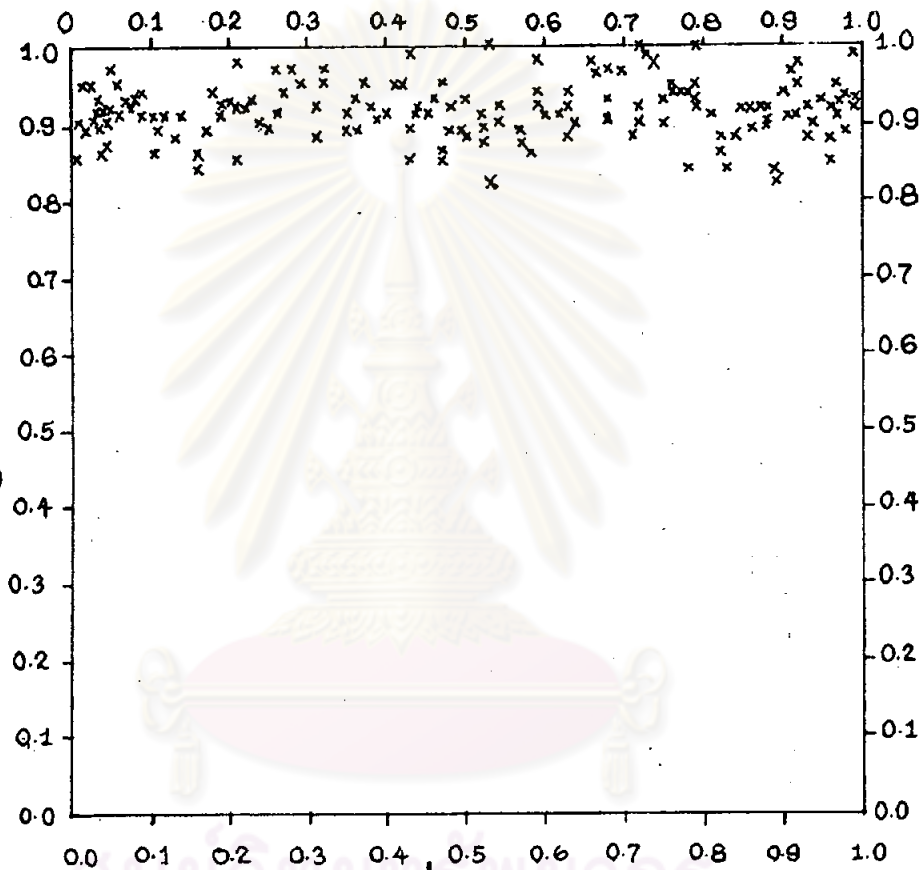
รูปที่ 5.2.12

กรอบอ้างอิง 60-40 ชม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 12.5ชม.

ขนาดของจุด 2 ชม.

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(3.43
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(18 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

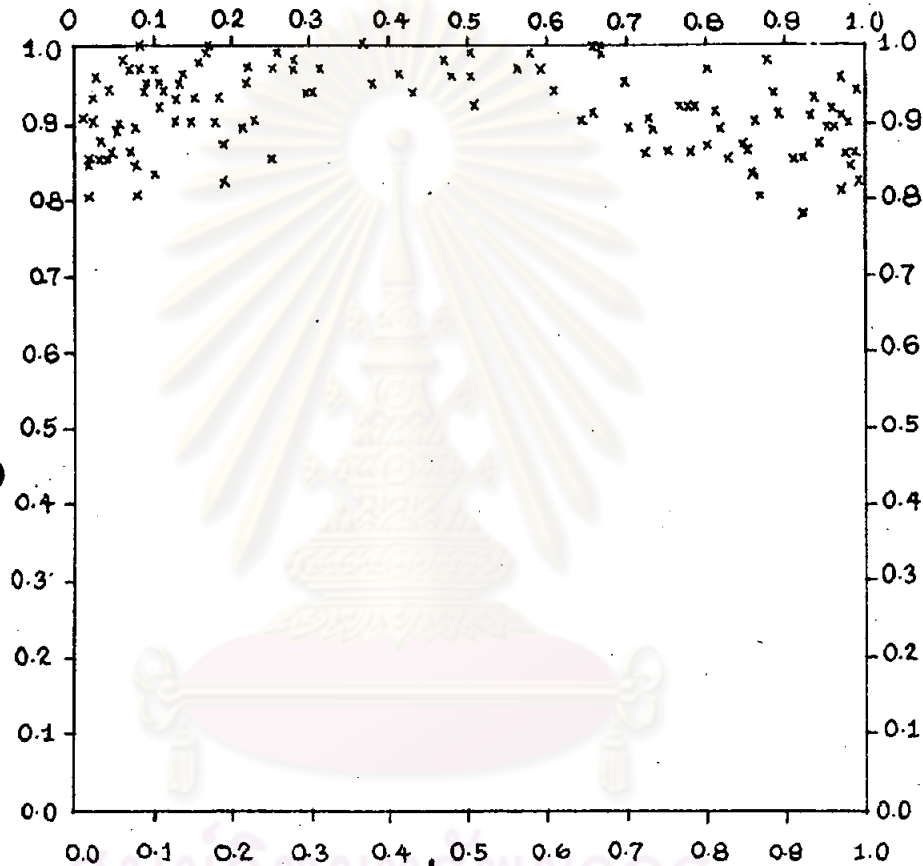
รูปที่ 5.2.13

กรอบอ้างอิง 60-40 ซม. จากจุด

ความกว้างของถัง 18 ซม.

ขนาดของถัง 2 ซม.

ความเร็วแบบ
ไม้มัด
(3
ชม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม้มัด
(20 ชม. ต่อหนึ่งหน่วย)

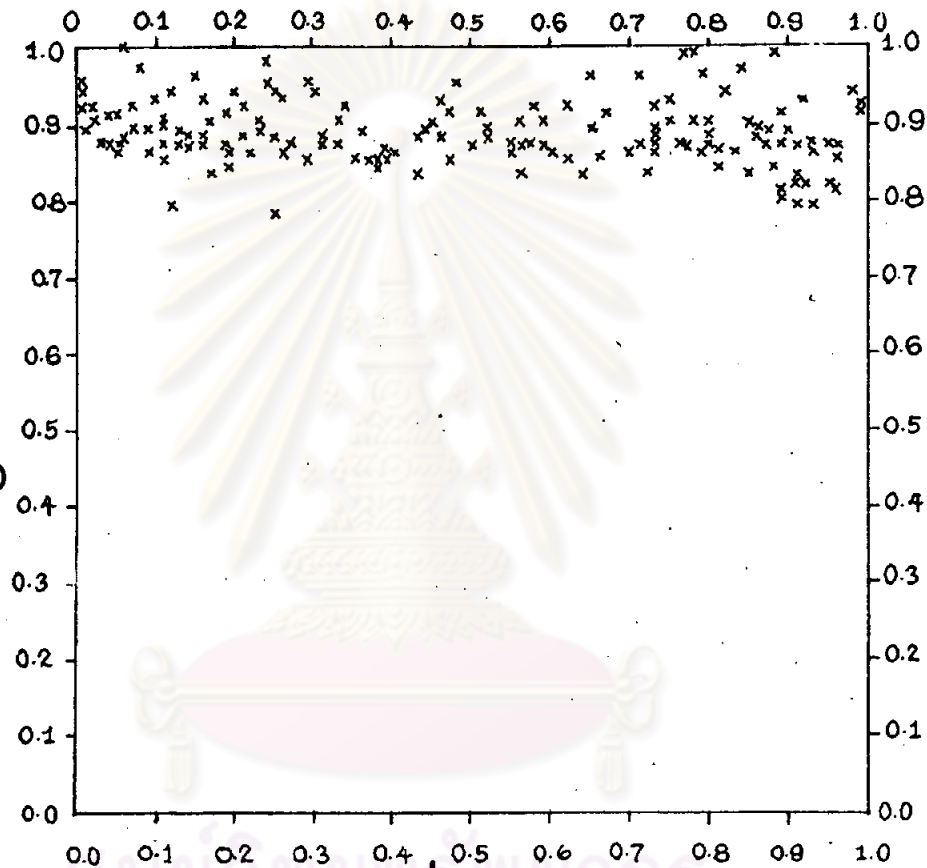
รูปที่ 5.2.14

กรอมอ้างอิง 60-40 ชม. จาก

ความกว้างของถึง 20 ชม.

ขนาดของ 2 ชม.

ความเร็วแบบ
ไม่มีนิก
(3.07
ชม./วินาที
กึ่งหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีนิก

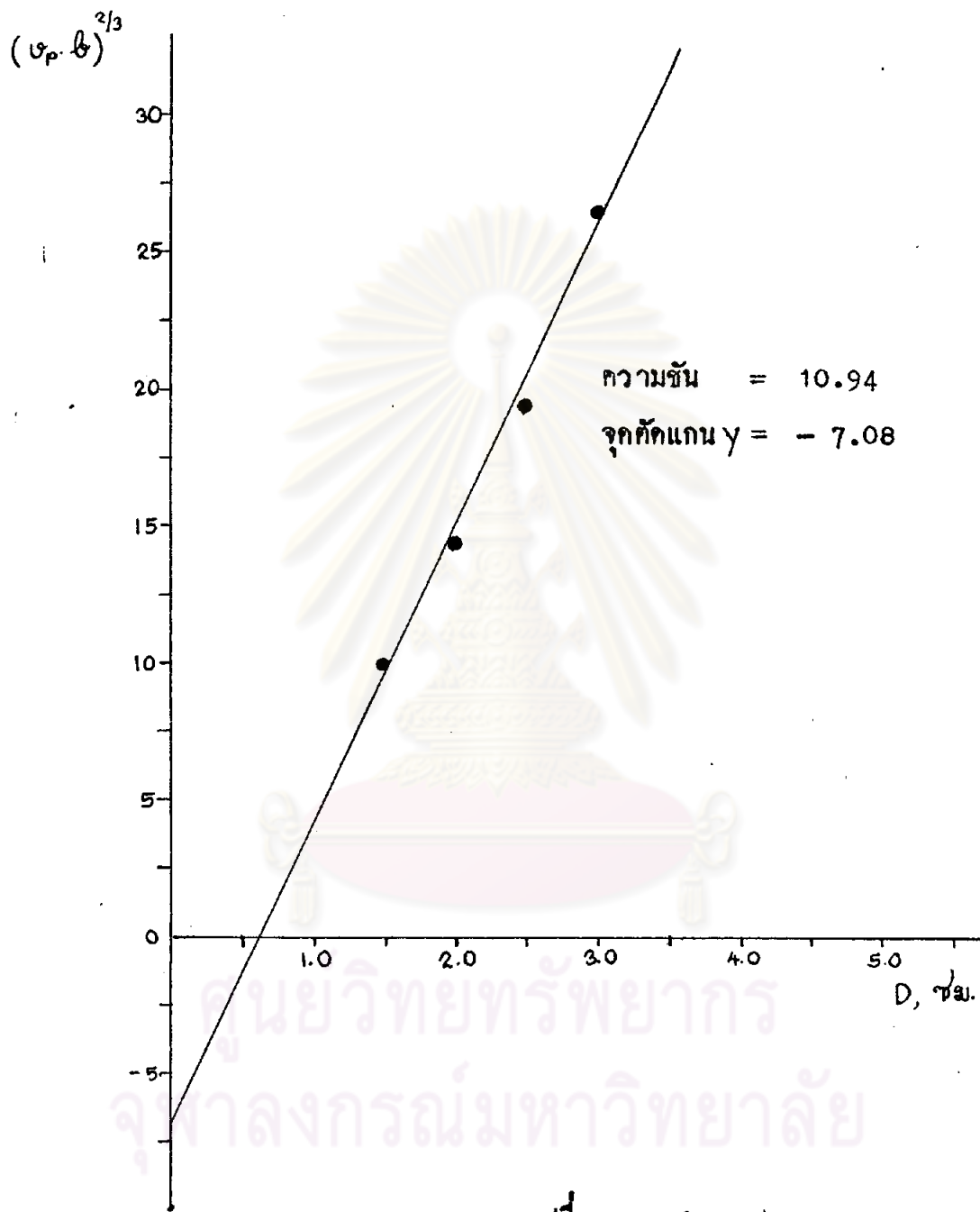
(22 ชม. กึ่งหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.2.15

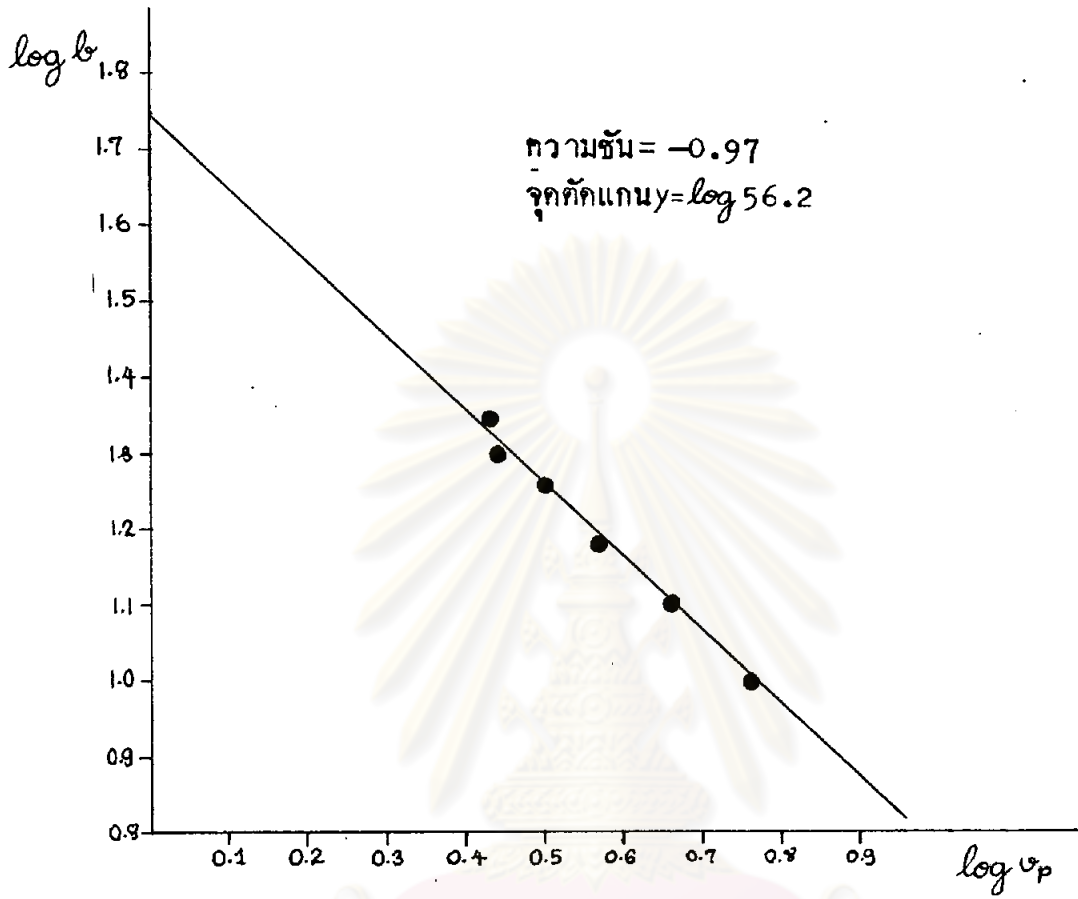
กรอบอ้างอิง 60-40 ชม. จาก

ความกว้างของถึง 22 ชม.

ขนาดของ 2 ชม.

รูปที่ 5.2.16

รูปที่ 5.2.17

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลในเขตการไหลแบบยุบลง

เขตการไหลแบบยุบลง (converging zone) เป็นเขตที่อยู่เหนือขึ้นไปจากรูไ้มากนัก การทดลองจึงเลือกกรอบอ้างอิง (reference frame) ที่มีระยะ 30 - 10 ซม. จากรู (30 - 10 cm. from orifice) ข้อมูลที่ได้จากการทดลองในเขตนี้ แสดงไว้แล้วในบทที่ 4 นำข้อมูลดังกล่าว มาพลอตกราฟระหว่างระยะทางตามแนวตั้งกับเวลา จะพบว่ามีลักษณะเป็นพาราโบลา ดังนั้นสมการที่จะมาใช้แทนข้อมูลเหล่านี้ จึงใช้สมการพาราโบลา หรือสมการกำลังสอง (quadratic equation) ซึ่งจะอธิบายดังนี้

$$\text{ถ้า } \bar{y} = G + Ht + It^2 \quad (5.3.1)$$

โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด จะได้ว่า

$$G = \frac{(\sum \bar{y}_n)(\sum t_n^4) + (\sum t_n)(\sum t_n^3)(\sum t_n^2 \bar{y}_n) + (\sum t_n^2)(\sum t_n \bar{y}_n)(\sum t_n^3) - (\sum t_n^2 \bar{y}_n)(\sum t_n^2)^2 - (\sum t_n^3)^2(\sum \bar{y}_n) - (\sum t_n^4)(\sum t_n \bar{y}_n)(\sum t_n)}{R}$$

$$H = \frac{(n)(\sum t_n \bar{y}_n)(\sum t_n^4) + (\sum \bar{y}_n)(\sum t_n^3)(\sum t_n^2) + (\sum t_n^2)(\sum t_n)(\sum t_n^2 \bar{y}_n) - (\sum t_n^2)^2(\sum t_n \bar{y}_n) - (n)(\sum t_n^2 \bar{y}_n)(\sum t_n^3) - (\sum t_n^4)(\sum t_n)(\sum \bar{y}_n)}{R}$$

$$I = \frac{(n)(\sum t_n^2)(\sum t_n^2 \bar{y}_n) + (\sum t_n)(\sum t_n \bar{y}_n)(\sum t_n^2) + (\sum \bar{y}_n)(\sum t_n)(\sum t_n^3) - (\sum t_n^2)^2(\sum \bar{y}_n) - (n)(\sum t_n^3)(\sum t_n \bar{y}_n) - (\sum t_n^4)(\sum t_n^2 \bar{y}_n)}{R}$$

$$\text{และ } R = (n)(\sum t_n^2)(\sum t_n^4) + (2)(\sum t_n)(\sum t_n^2)(\sum t_n^3) - (n)(\sum t_n^3)^2 - (\sum t_n^2)(\sum t_n^4) - (\sum t_n^2)^3$$

เมื่อ \bar{y} = ระยะทางที่วัดจากแกนของกรอบอ้างอิงลงมา, ซม.

$G, H, I =$ ค่าประสิทธิ์การก้าวแปร

$t =$ เวลา, วินาที

รูปที่ 5.3.1 ถึงรูปที่ 5.3.5 แสดงผลการใช้สมการ (5.3.1) กับ ผลที่ทดลองได้จริงๆ ซึ่งพบว่า เราสามารถใช้สมการ (5.3.1) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางกับเวลาได้ดีพอสมควร

จากนั้นเราจะมาหาการกระจายความเร็ว (velocity distribution) ที่ระดับต่างๆ จากรูป ซึ่งในที่นี้ทำได้โดย

- 1) กำหนดระดับต่าง ๆ จากรูปที่ต้องการจะหา ในที่นี้กำหนดระยะทาง 5, 10, 15 และ 20 ซม. จากรูป แก่ \bar{y} เป็นระยะทางจากแนวแกนของกรวยอ้างอิง (ซึ่งห่างจากรูป 30 ซม.) ลงมา ดังนั้นที่ระดับต่าง ๆ จากรูปที่กำหนด เมื่อคิดเป็น \bar{y} จะมีค่าเท่ากับ 25, 20, 15, 10 ซม. ตามลำดับ
- 2) หากค่าสัมประสิทธิ์ G, H และ I นั้นคือ เราทราบความสัมพันธ์ระหว่าง \bar{y} กับ t ในรูปสมการ
- 3) แก้อสมการ หาค่า t เมื่อ \bar{y} มีค่า 25, 20, 15, 10 ตามลำดับ
- 4) คิฟเพื่อเรนดิเอท \bar{y} เทียบกับ t จะได้ $d\bar{y}/dt$ หรือ v เมื่อ v เป็นความเร็วที่จุดต่าง ๆ
- 5) แทนค่า t จากข้อ 3) ก็จะได้ค่าความเร็วที่ระดับต่าง ๆ ตามต้องการ

ตัวอย่าง สมมุติจากข้อมูลเดิม เราหาสัมประสิทธิ์ G, H, I แล้ว เราจะได้สมการ

	\bar{y}	$= 4.02 - 0.409t + 0.625t^2$	
แก้สมการที่	$\bar{y} = 25$	หา t ได้	6.13
	$\bar{y} = 20$	หา t ได้	5.39
	$\bar{y} = 15$	หา t ได้	4.53
	$\bar{y} = 10$	หา t ได้	3.44
หา $d\bar{y}/dt = v$	$=$	$-0.409 + 1.25t$	
ที่	$t = 6.13$	หา v ได้	7.25
	$t = 5.39$	หา v ได้	6.33

$$t = 4.53 \quad \text{หา } v \text{ ได้ } 5.25$$

$$t = 3.44 \quad \text{หา } v \text{ ได้ } 3.89$$

เมื่อเราทราบ v ที่ระดับต่าง ๆ แล้ว เราสามารถหาการกระจายความเร็ว (velocity distribution) ที่ระดับต่าง ๆ ได้ ดังแสดงในรูปที่ 5.3.6 ถึงรูปที่ 5.3.33 จากนั้นขอย้อนกลับไปที่สมการ (1.6.7) ในบทที่ 1 ซึ่งกล่าวไว้ว่า

$$v = v_0 e^{-x^2/4\alpha y} \quad (1.6.7)$$

ใส่ลอการิทึมฐาน e ทั้ง 2 ข้าง

$$\ln v = -\frac{x^2}{4\alpha y} + \ln v_0 \quad (5.3.2)$$

เมื่อ v = ความเร็วในแนวตั้ง, ซม./วินาที

x = ระยะทางตามแนวระดับ ซึ่งวัดออกจากกึ่งกลางของ y , ซม.

y = ระยะทางตามแนวตั้ง ซึ่งวัดจากพื้นถึงชั้นไป, ซม.

α = ค่าคงที่คิเนแมติกส์, ซม.

$$v_0 = \frac{Q}{\sqrt{4\pi\alpha y}}$$

$$= v_{max}$$

Q = อัตราปริมาตรการไหลต่อหนึ่งหน่วยความหนาของถัง (volumetric flow rate per unit thickness of bin) ซม.³/ซม.-วินาที

นำสมการ (5.3.2) ไปพลอตระหว่าง $\ln v$ และ $x^2/4y$ จะได้กราฟเส้นตรง มีความชันเท่ากับ $-1/\alpha$ จากนั้น จึงหาค่า α ได้

แต่เนื่องจากสมการ (5.3.2) มีรากฐานมาจากการสมมุติเงื่อนไขขอบเขต 2 ข้อ คือ

ก) ผนังของถังด้านข้าง (side wall) อยู่ห่างกันมาก นั่นคือ

$$-\infty < x < \infty$$

ข) รู (orifice) มีขนาดเล็กมาก

ดังนั้นการหาค่า \propto จึงควรใช้ข้อมูลที่ที่มีขนาดความกว้างของถังที่ใหญ่ที่สุด และมีขนาดของรูที่เล็กที่สุด ซึ่งในที่นี้ใช้ความกว้างของถัง 40 ซม. ขนาดของรู 2 ซม. แล้วจึงทำการพลอตคังกล่าว ส่วนรูปที่พลอตได้ จะแสดงในรูป 5.3.34 ถึง 5.3.37 จากรูปกราฟอ่านค่าความชัน(slope) แล้วหาค่าเฉลี่ย เสร็จแล้วจึงกลับเศษเป็นส่วน เปลี่ยนเครื่องหมายเป็นตรงกันข้าม ก็จะได้ค่า \propto ได้ออกมา ซึ่งในที่นี้หาค่า \propto ได้ เท่ากับ 0.54 ซม.

นั่นคือ ค่าคงที่คิเนแมติกส์ มีค่าเท่ากับ 0.54 ซม.

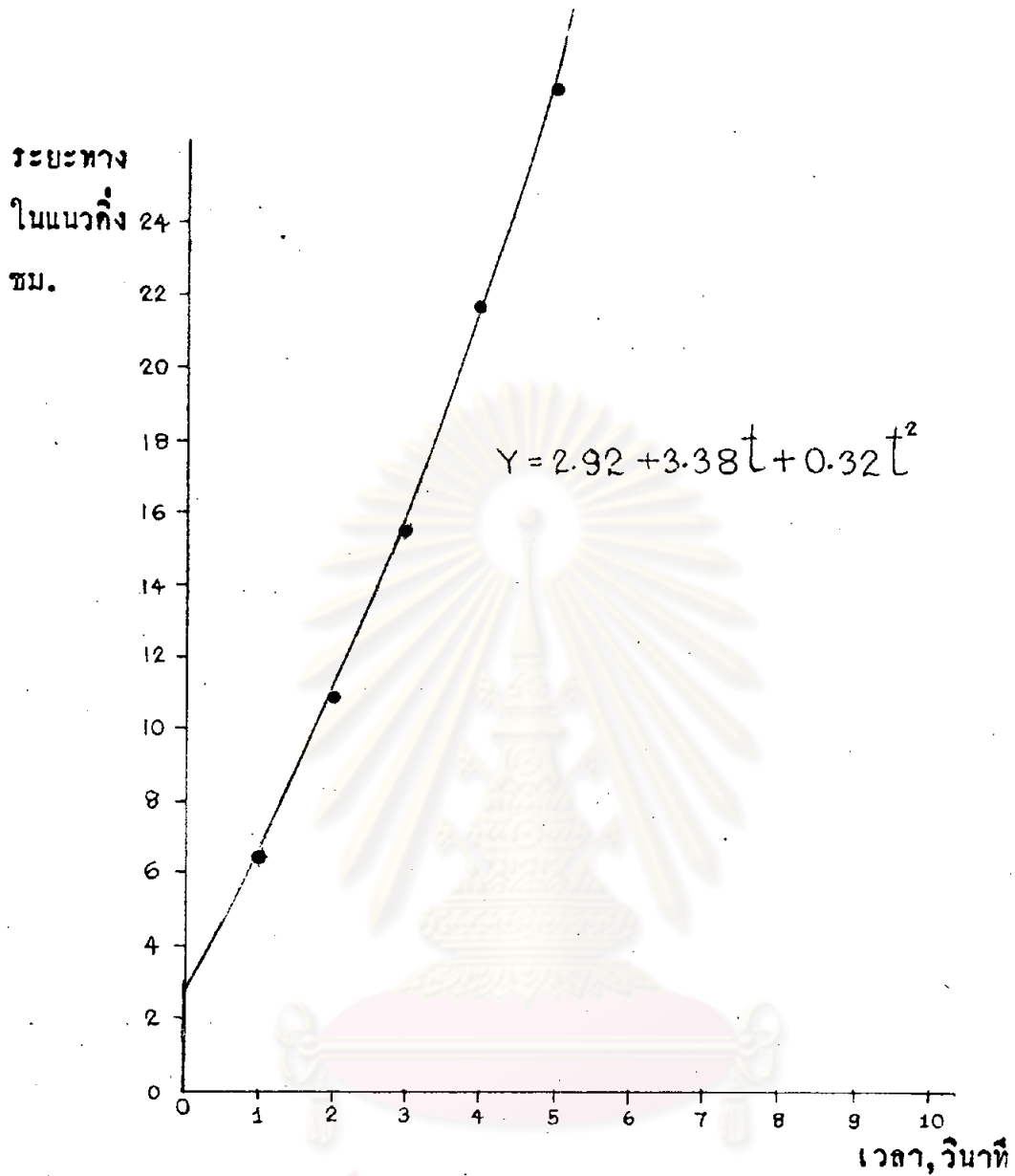
ดังนั้น จึงสามารถเขียนสมการ (1.6.7) ได้เป็น

$$v = v_0 \cdot \exp(-x^2/2.16y) \quad (5.3.3)$$

$$\begin{aligned} v_0 &= v_{max} \\ &= \frac{Q}{2.16\pi y} \end{aligned} \quad (5.3.4)$$

ส่วนการนำสมการ (5.3.3) และ (5.3.4) ไปใช้นั้น จะนำไปกล่าวไว้ในบทที่ 6 ซึ่งจะเป็นการเปรียบเทียบการกระจายความเร็ว (velocity distribution) ซึ่งได้มาจากการทดลอง และที่ได้มาจากการใช้สมการ (5.3.3) และ (5.3.4)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

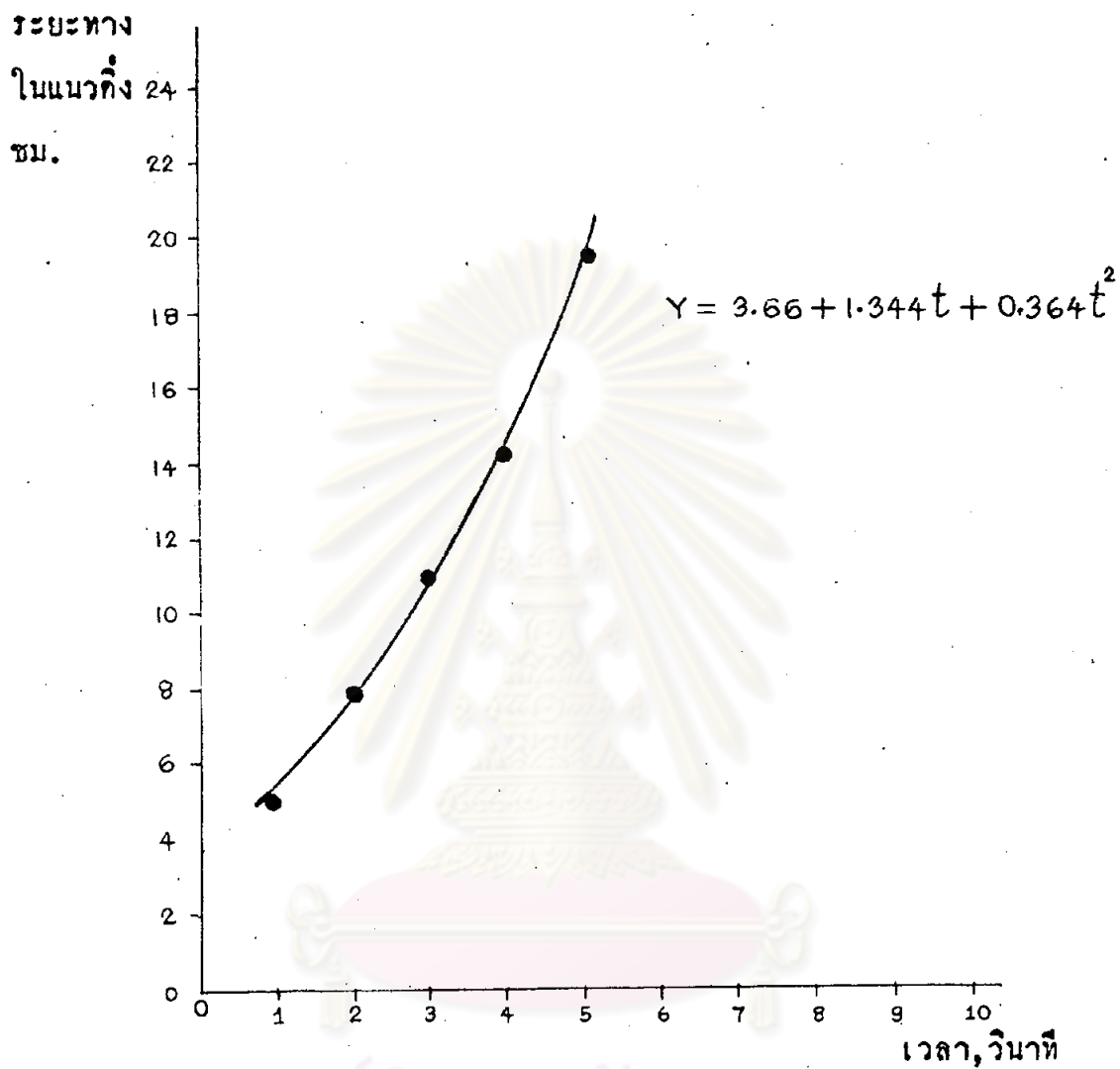

ศูนย์วิทยุพัชยากร
รูปที่ 5.3.1

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด
ความกว้างของถึง 10 ซม.

ขนาดของรู 2 ซม.

ระยะทางในแนวราบ 2.67 ± 0.84 ซม.

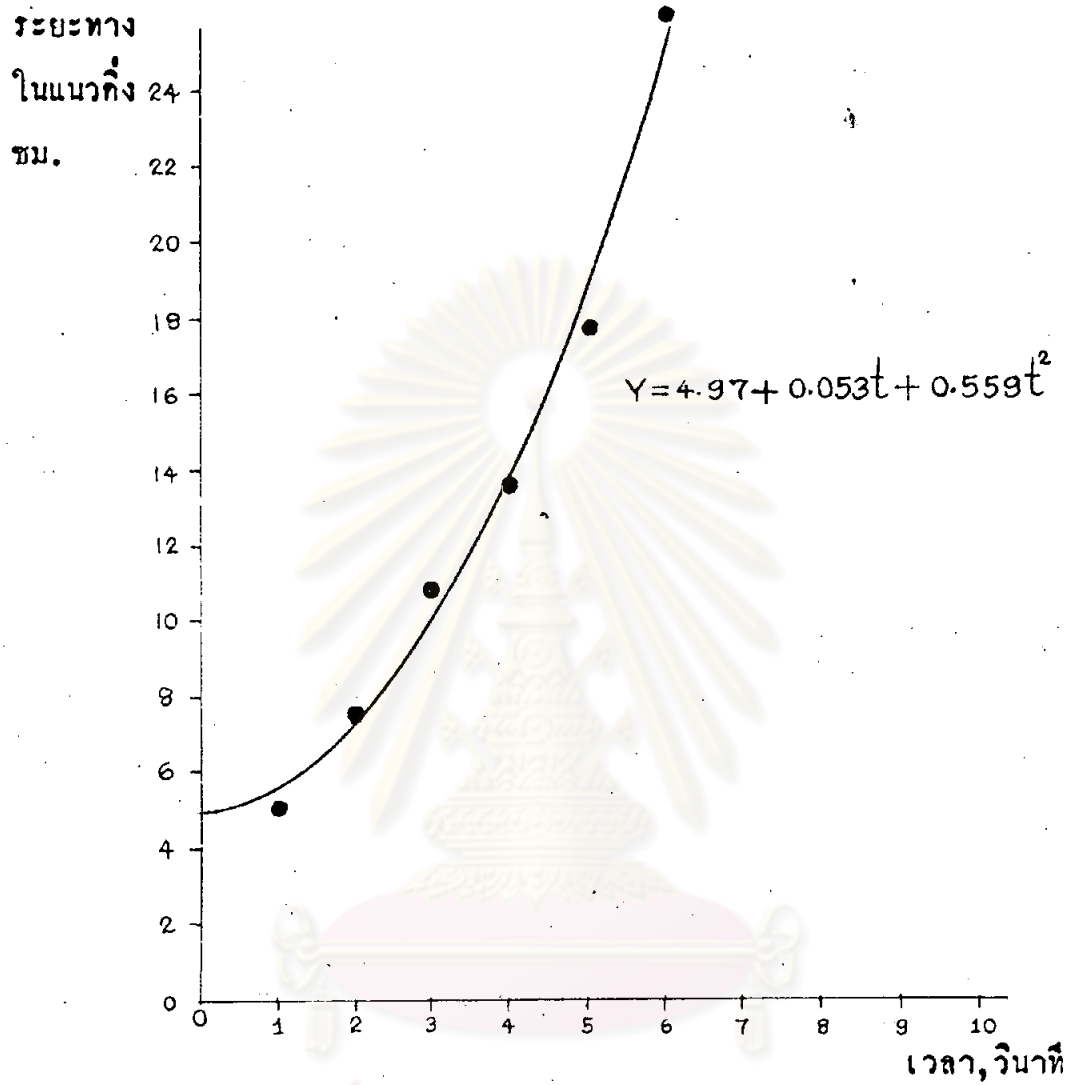
ศูนย์วิทยุทัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.3.2

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จาก
ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของรู 2 ซม.

ระยะทางในแนวราบ 7.62 ± 0.12 ซม.

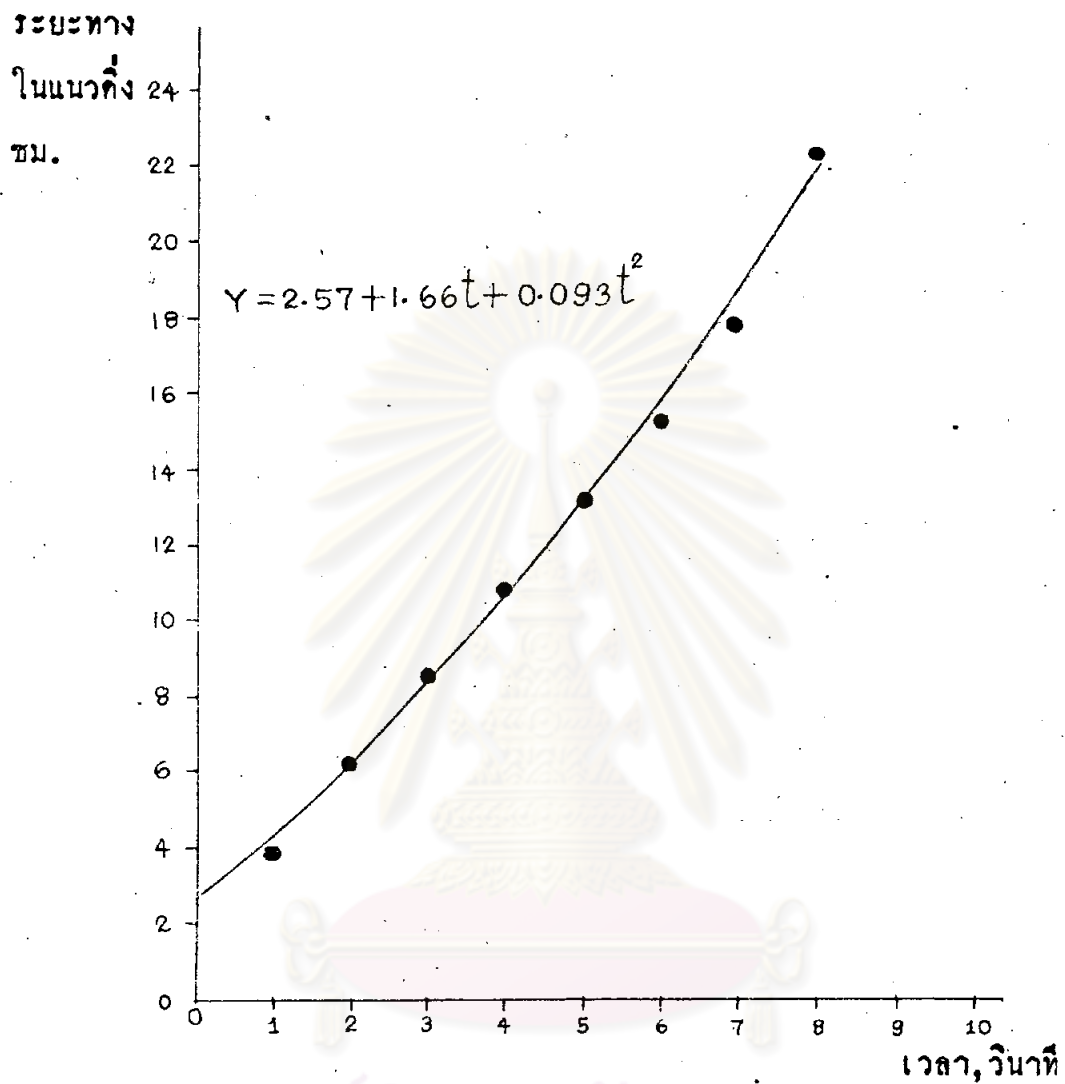

ศูนย์วิทยุ
รูปที่ 5.3.3
จูปาลงกรรรมมหาวิทยาลัย

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด
ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของรู 2 ซม.

ระยะทางในแนวราบ 9.17 ± 0.73 ซม.

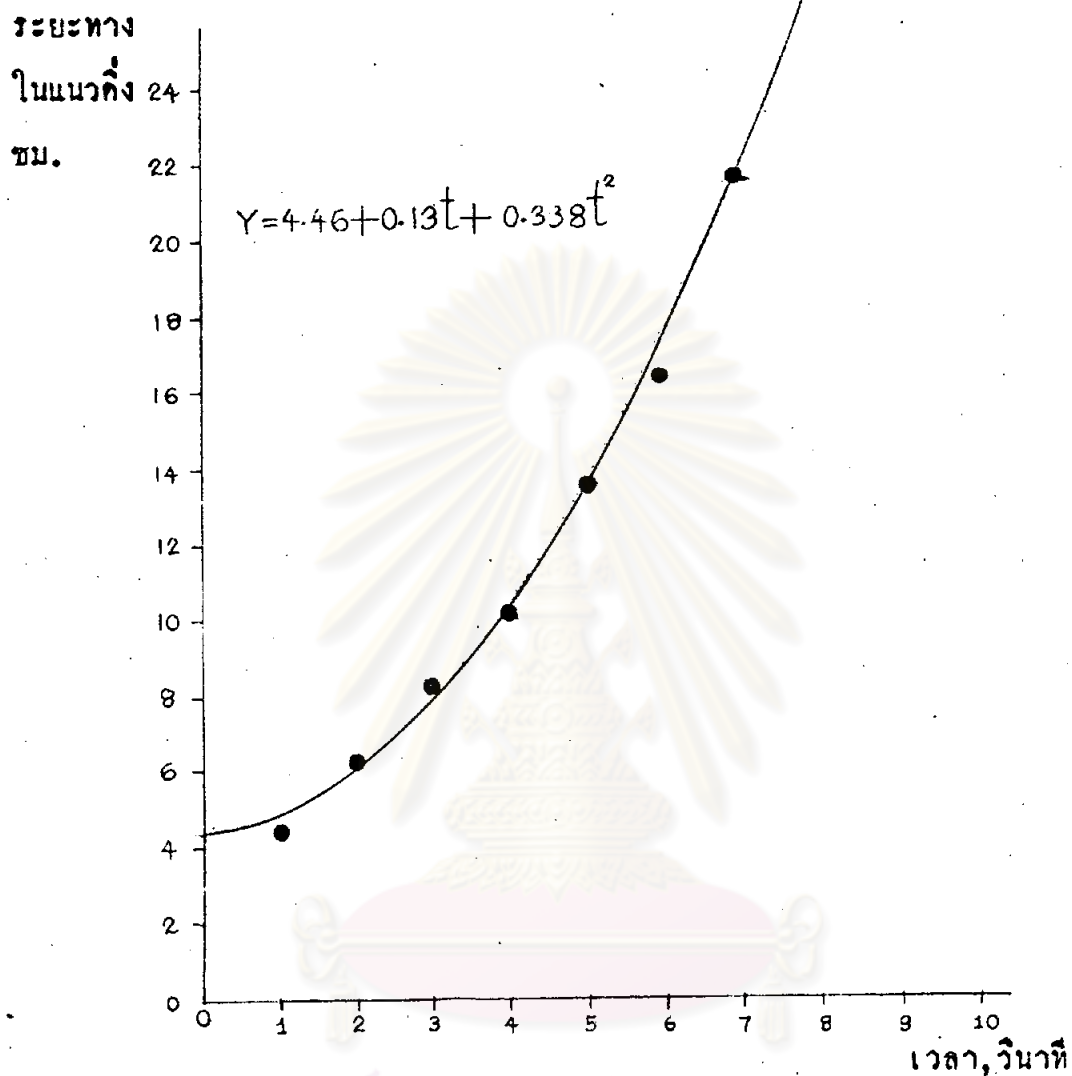
ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.3.4

กรอบข้างอิง 30-10 ซม. จาก
ความกว้างของดิ่ง 18 ซม.

ขนาดของรู 2 ซม.

ระยะทางในแนวกิ่ง 14.6 ± 1.63 ซม.

ศูนย์วิทยุทัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

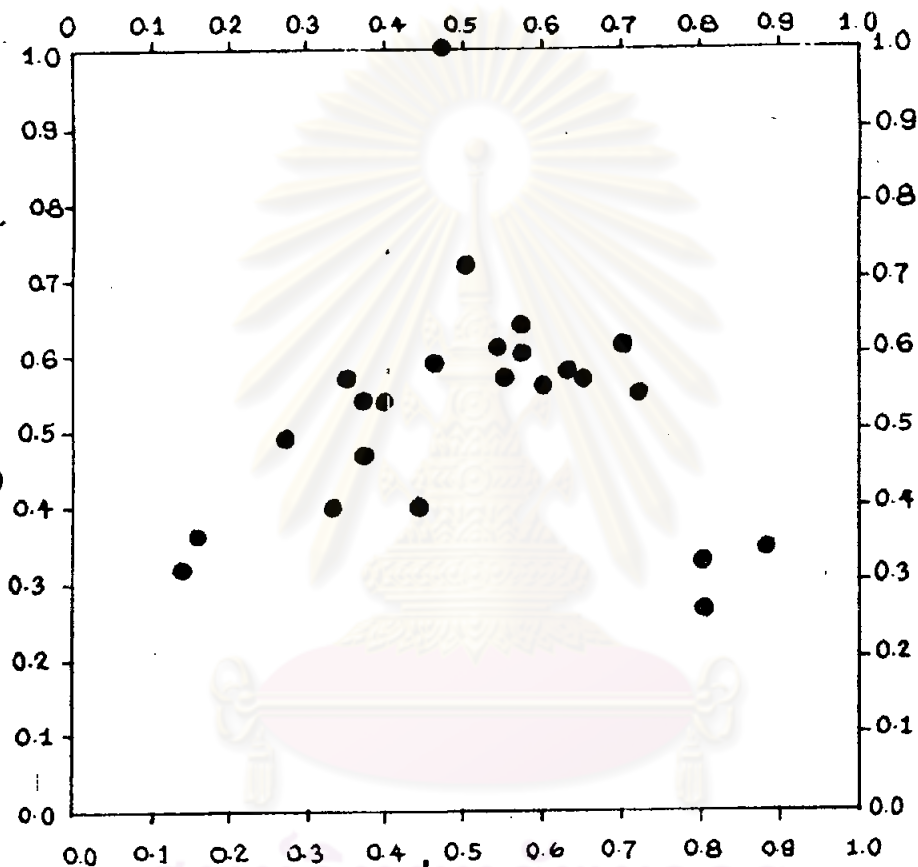
รูปที่ 5.3.5

กรอมน้ำสูง 30-10 ซม. จาก
ความกว้างของถัง 20 ซม.

ขนาดของรู 2 ซม.

ระยะทางในแนวราบ 5.16 ± 1.68 ซม.

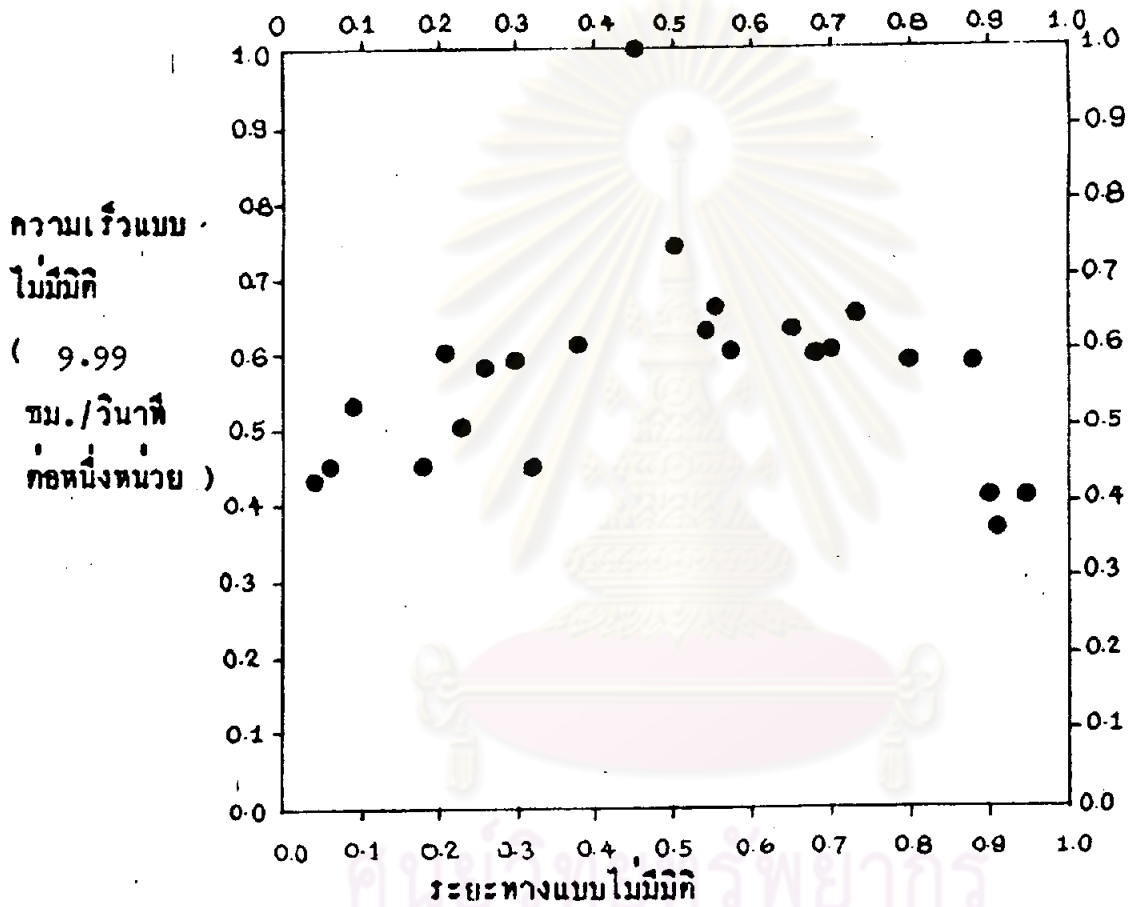
ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(11.64
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(10 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.6

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จาก
ความกว้างของถัง 10 ซม.
ขนาดของ r 2 ซม.
ระกับความสูง 5 ซม. จาก

(10 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

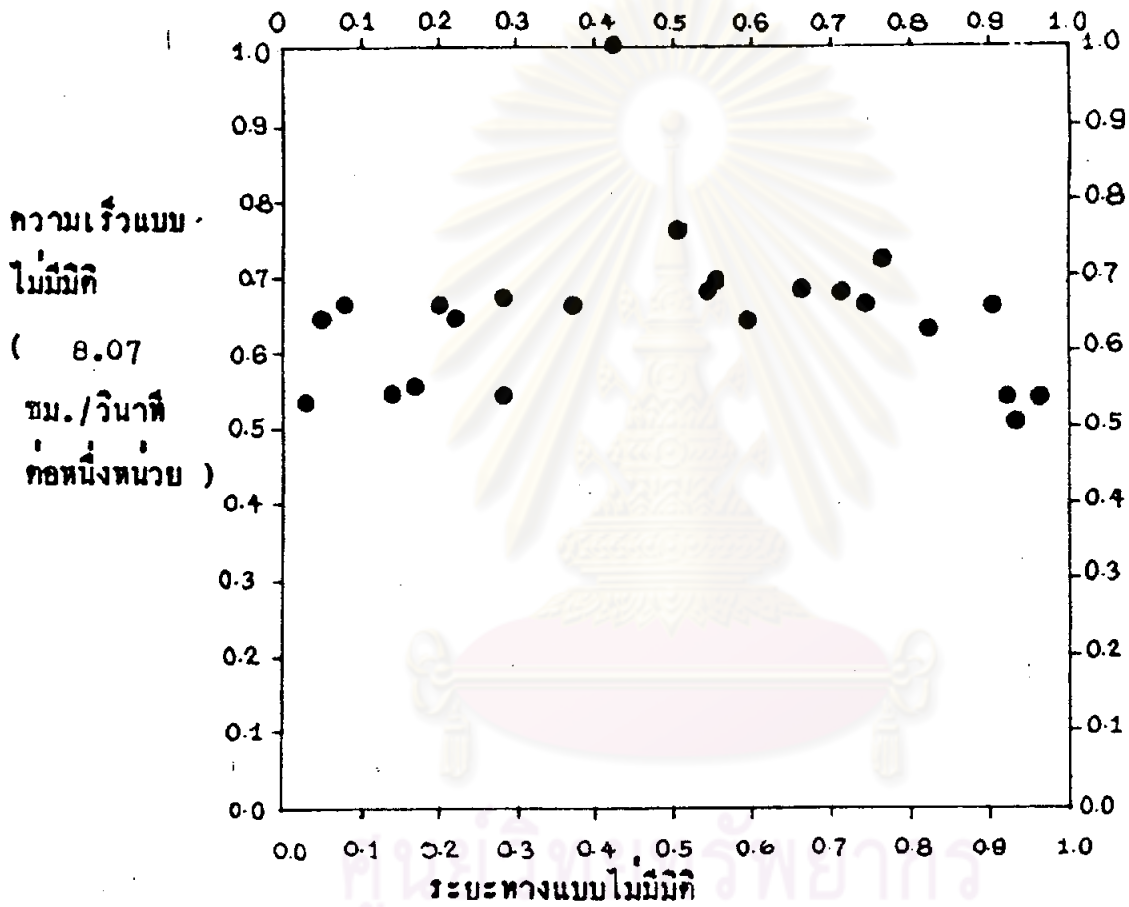
รูปที่ 5.3.7

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 10 ซม.

ขนาดของจุด 2 ซม.

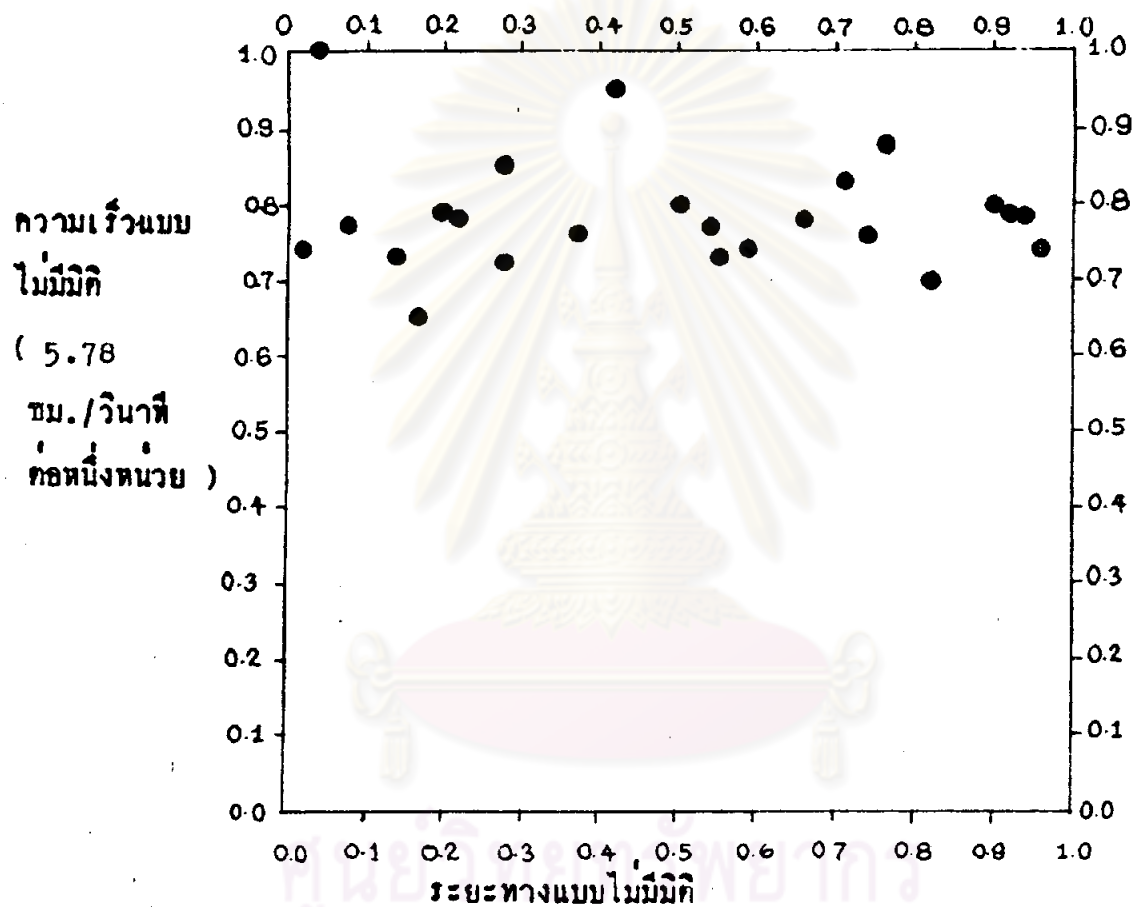
ระกุ่มความสูง 10 ซม. จากจุด

ความเร็วแบบไม่มีมิติ
(8.07 ซม./วินาที ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(10 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)
รูปที่ 5.3.8

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด
ความกว้างของดิ่ง 10 ซม.
ขนาดของจุด 2 ซม.
ระดับความสูง 15 ซม. จากจุด

(10 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.9

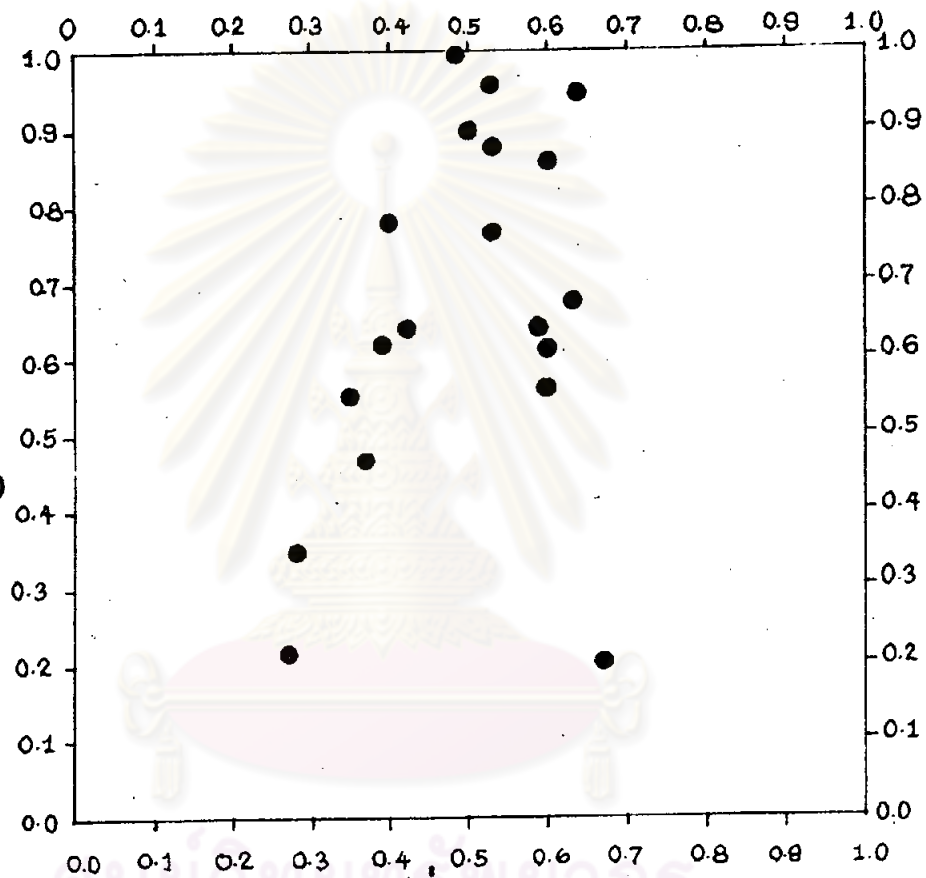
กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 10 ซม.

ขนาดของรู 2 ซม.

ระดับความสูง 20 ซม. จากจุด

ความไวแบบ
ไม่มีมิติ
(8.33
ชม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ

(15 ชม. ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.10

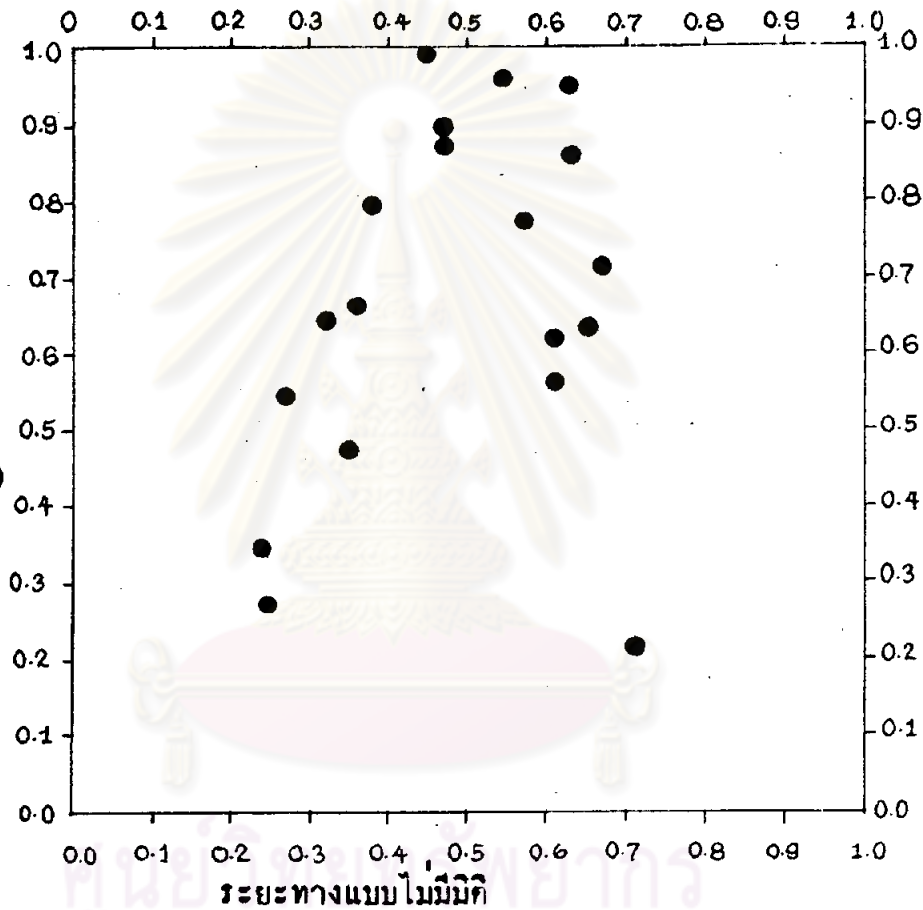
กรอบอ้างอิง 30-10 ชม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 15 ชม.

ขนาดของจุด 1.5 ชม.

ระดับความสูง 5 ชม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีนิก
(7.39
ชม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

(15 ชม.ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.11

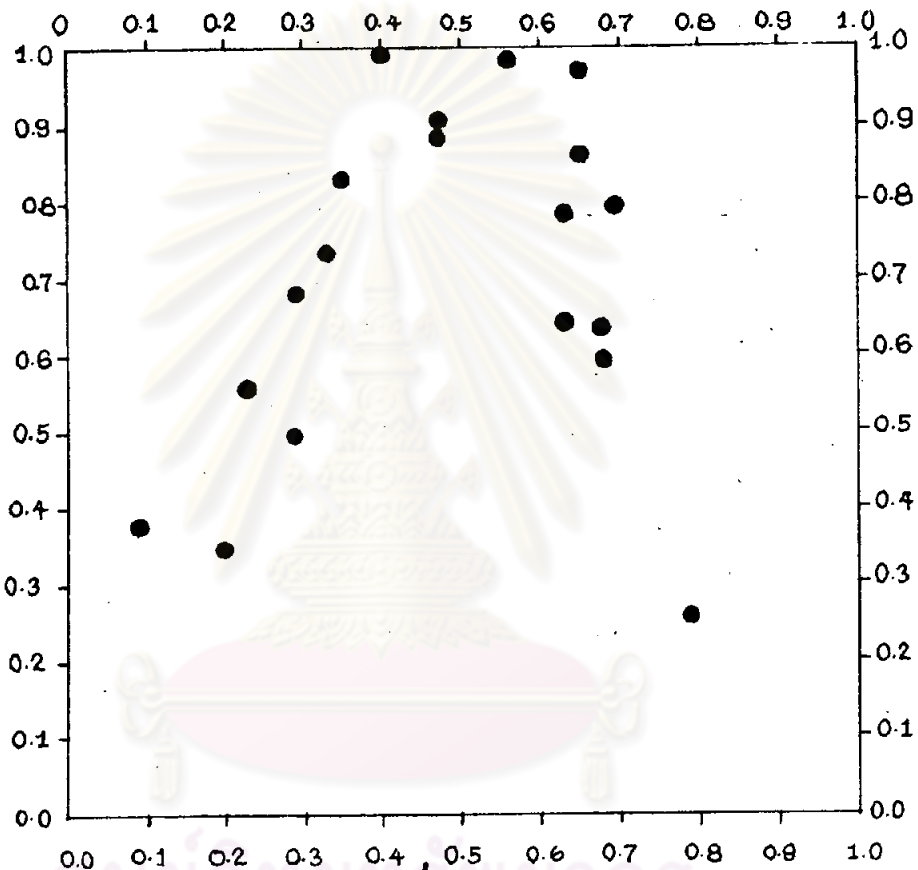
กรอบอ้างอิง 30-10 ชม. จากจุด

ความกว้างของถึง 15 ชม.

ขนาดของจุด 1.5 ชม.

ระดับความสูง 10 ชม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(4.13
ชม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.12

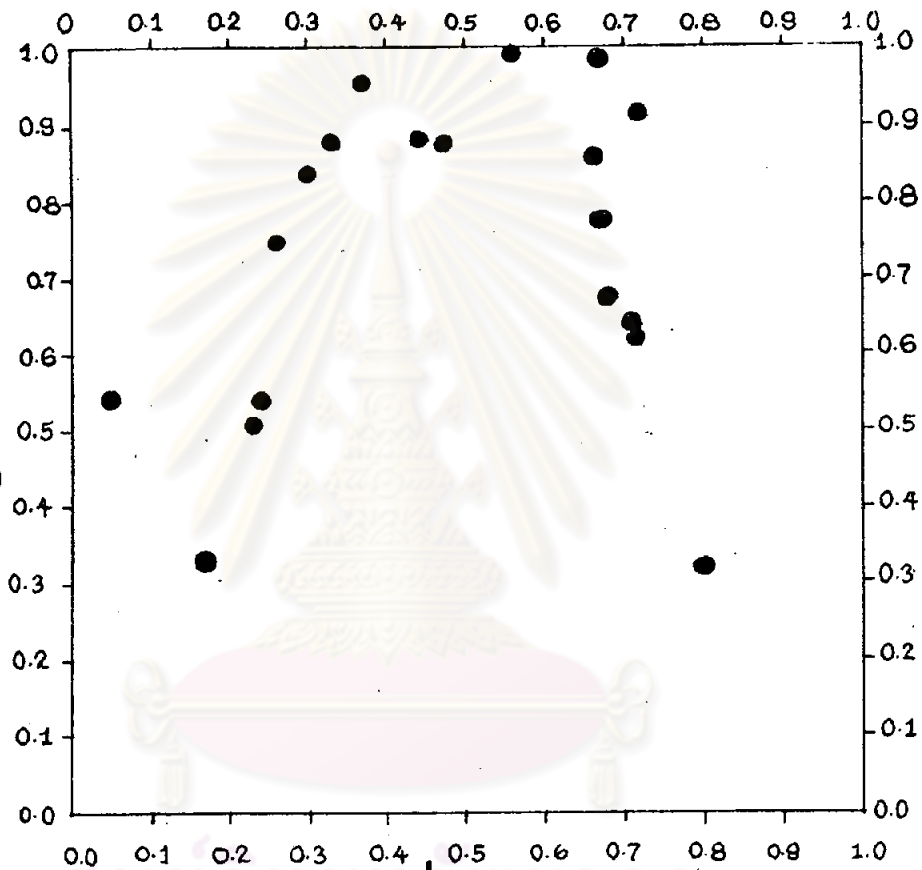
กรอมอ้างอิง 30-10 ซม. จาก

ความกว้างของถัง 15 ซม.

ขนาดของรู 1.5 ซม.

ระดับความสูง 15 ซม. จาก

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(3.21
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม.ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.13

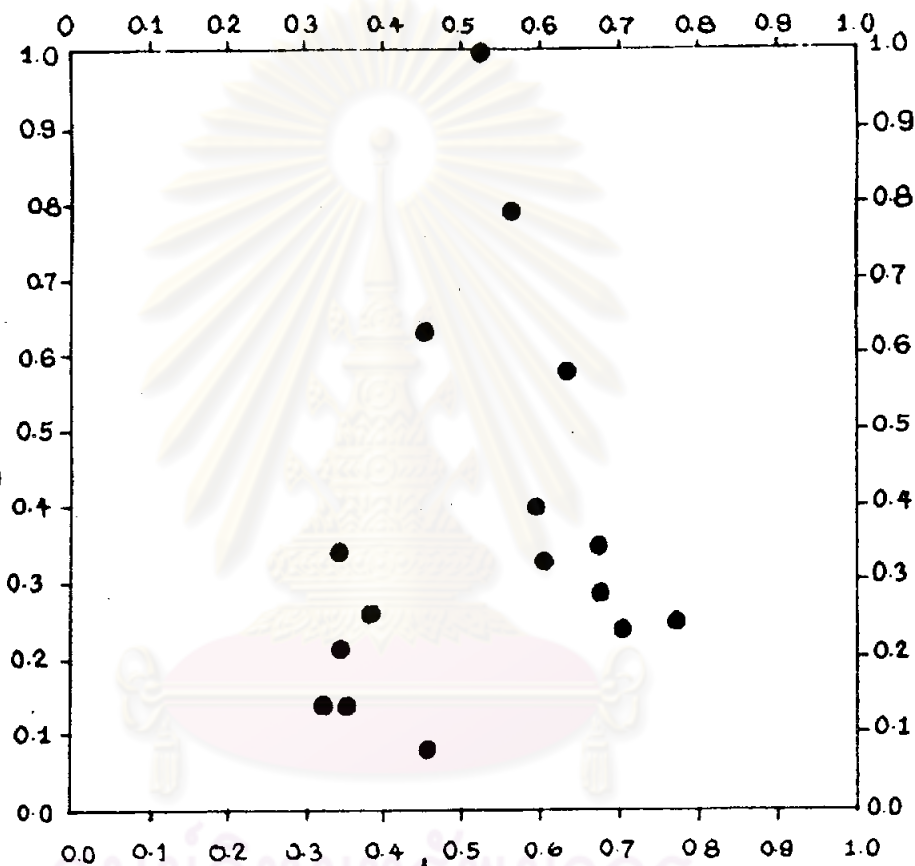
กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของถึง 15 ซม.

ขนาดของจุด 1.5 ซม.

ระกัับความสูง 20 ซม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(9.22
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

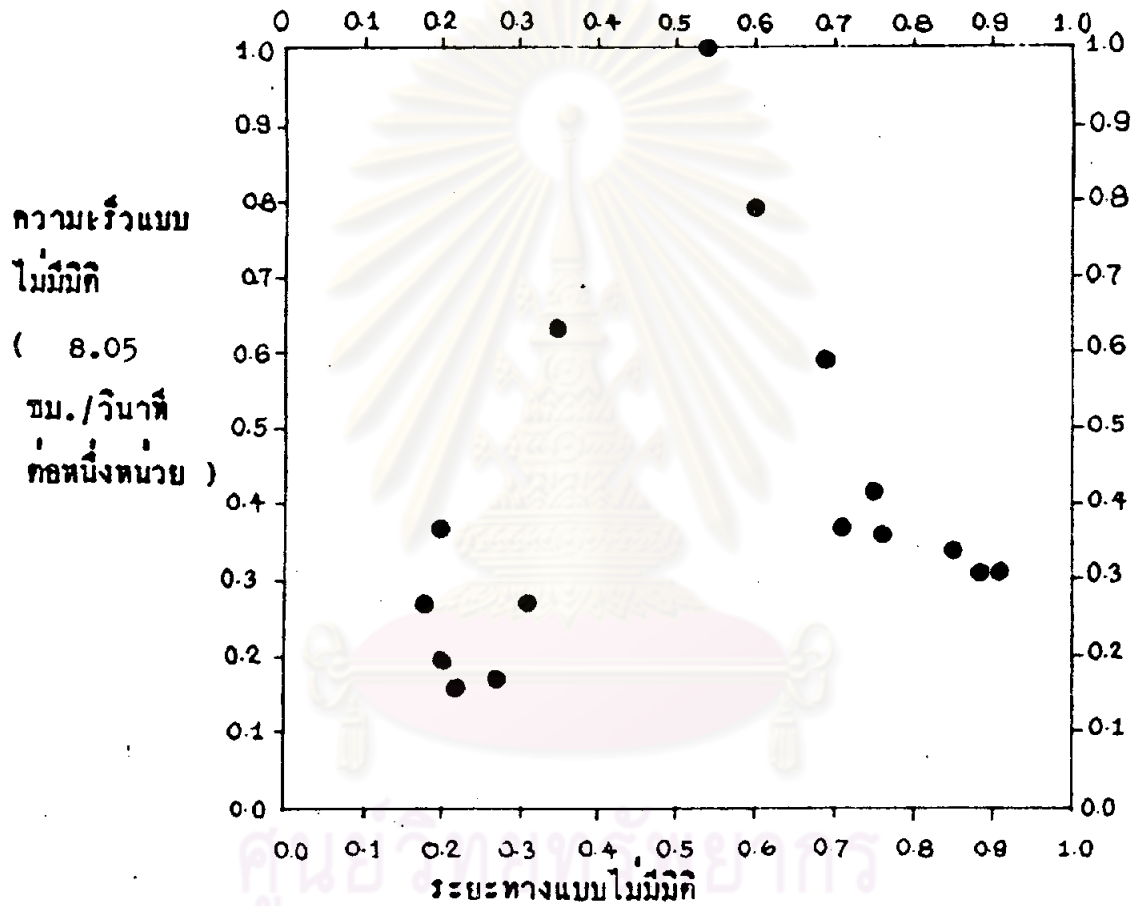
รูปที่ 5.3.14

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของจุด 2 ซม.

ระดับความสูง 5 ซม. จากจุด

ศูนย์วิจัยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(15 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.15

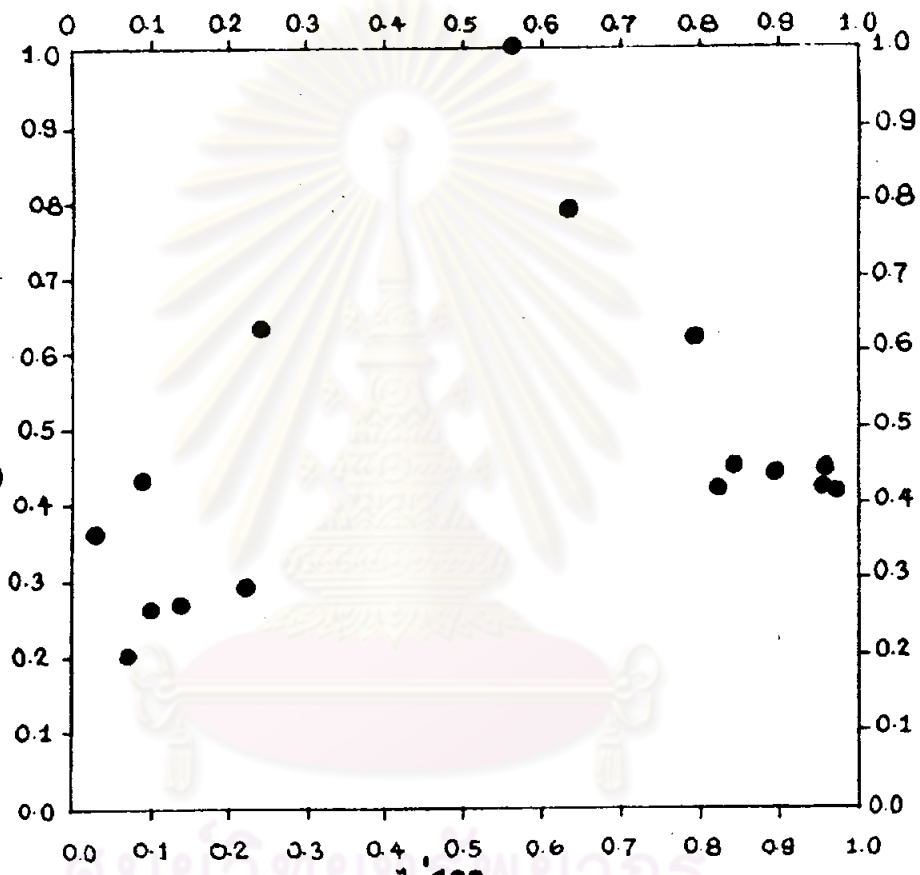
กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของถึง 15 ซม.

ขนาดของจุด 2 ซม.

ระดับความสูง 10 ซม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(6.68
ซม./วินาที
ก่อกหนึ่งหน่วย)

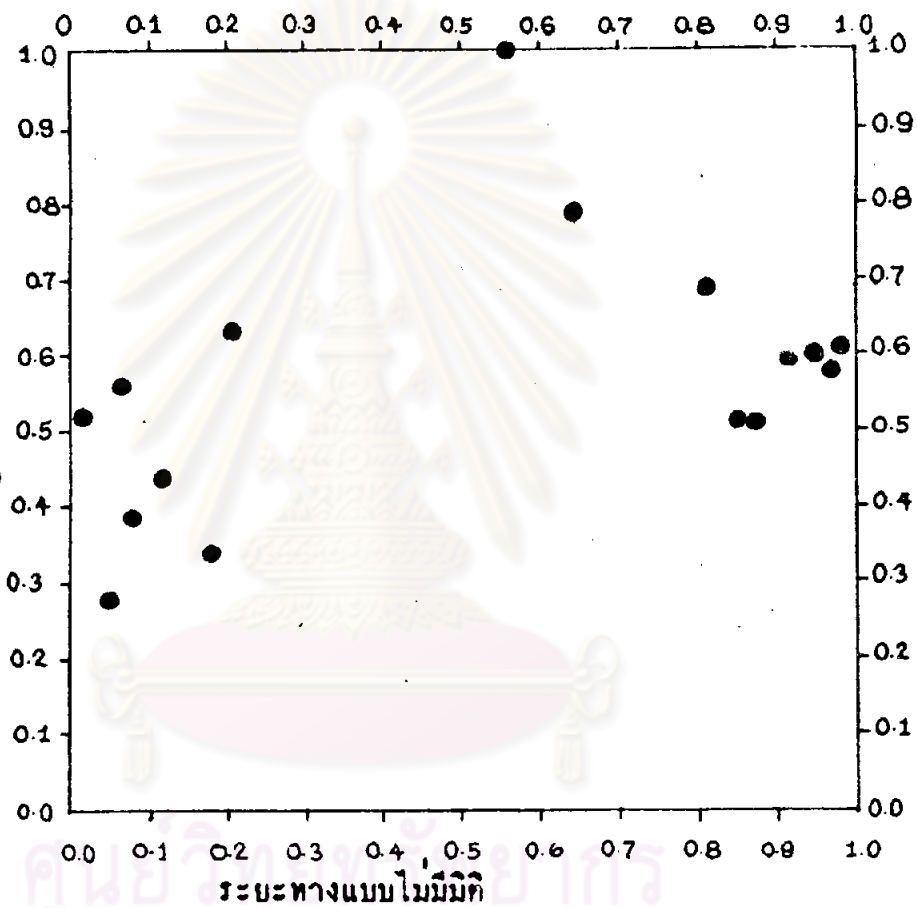

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม. ก่อกหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.16

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จาก
ความกว้างของถึง 15 ซม.
ขนาดของรู 2 ซม.
ระดับความสูง 15 ซม. จาก

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(4.95
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(15 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

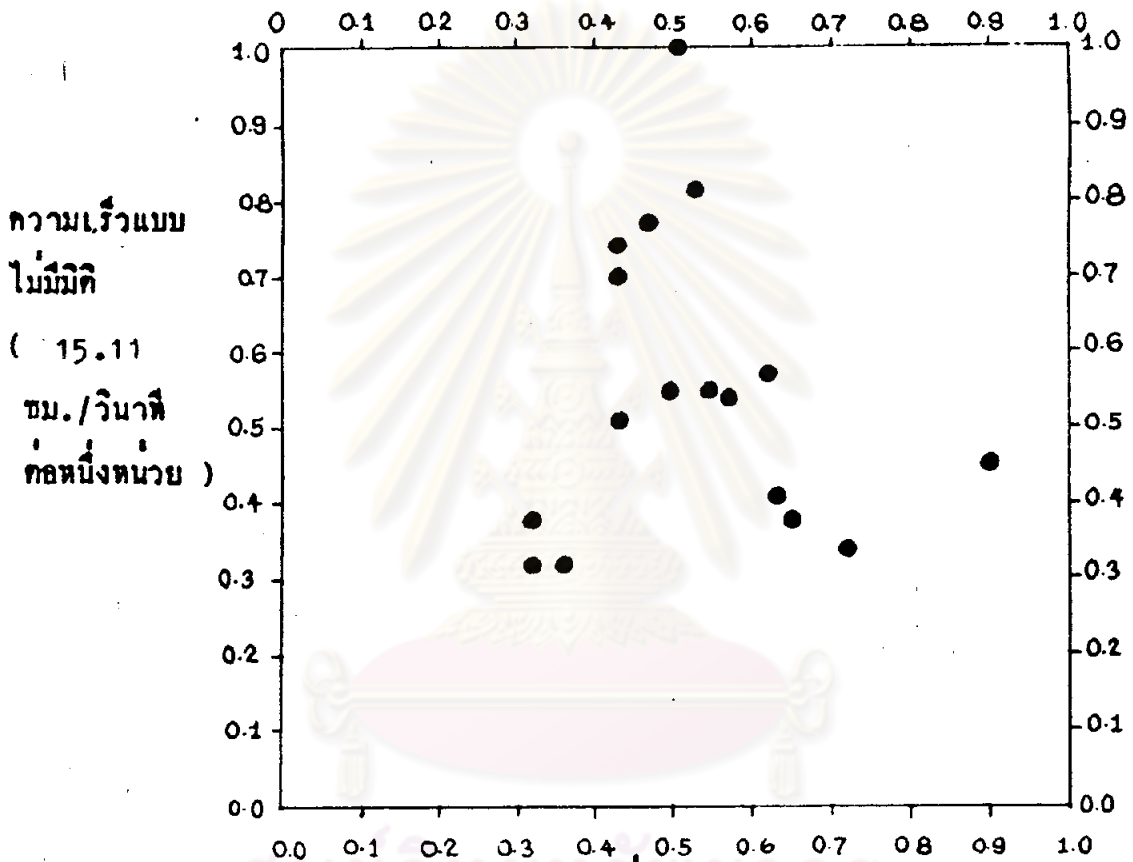
รูปที่ 5.3.17

กรอบอ้างอิง 30 - 10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของจุด 2 ซม.

ระดั้มความสูง 20 ซม. จากจุด

ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม. คอหนึ่งหน่วย)

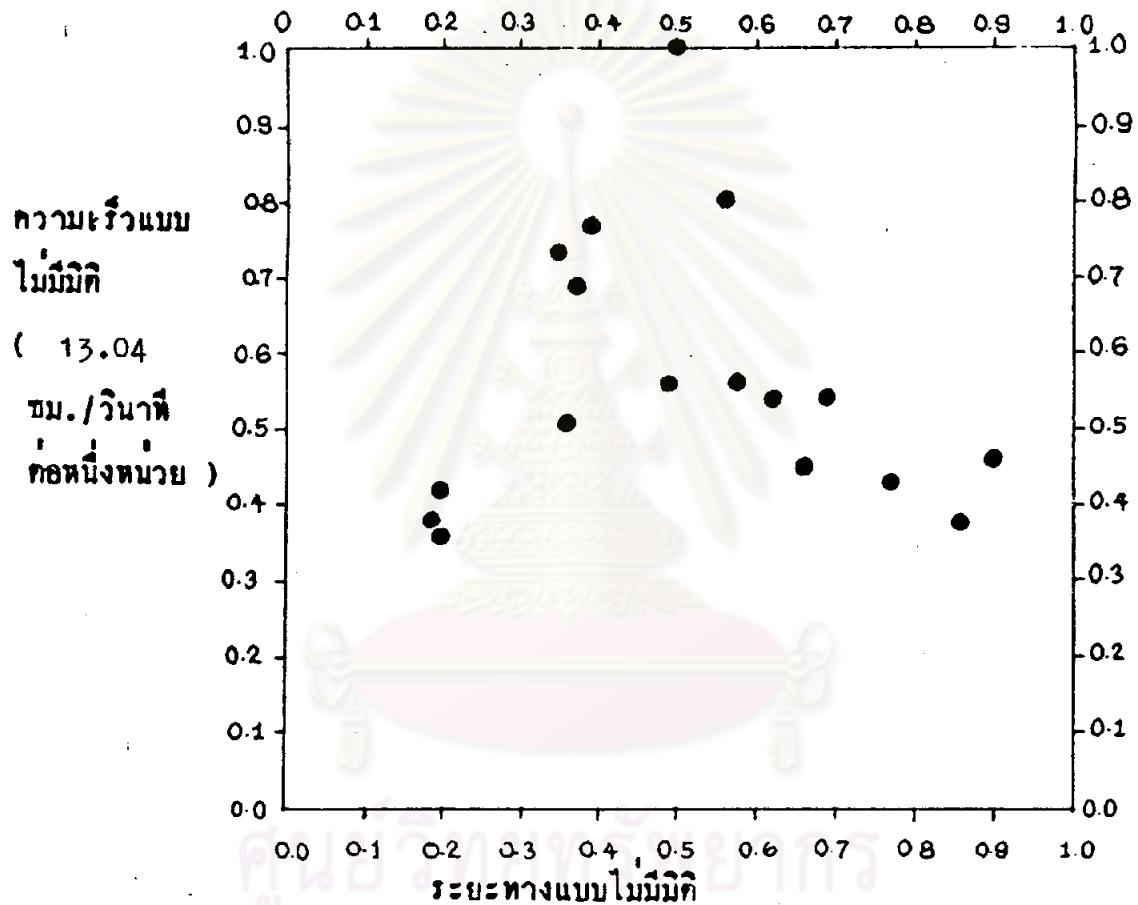
รูปที่ 5.3.18

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของจุด 2.5 ซม.

ระดับความสูง 5 ซม. จากจุด

(15 ชม. ต่อหนึ่งหน่วย)

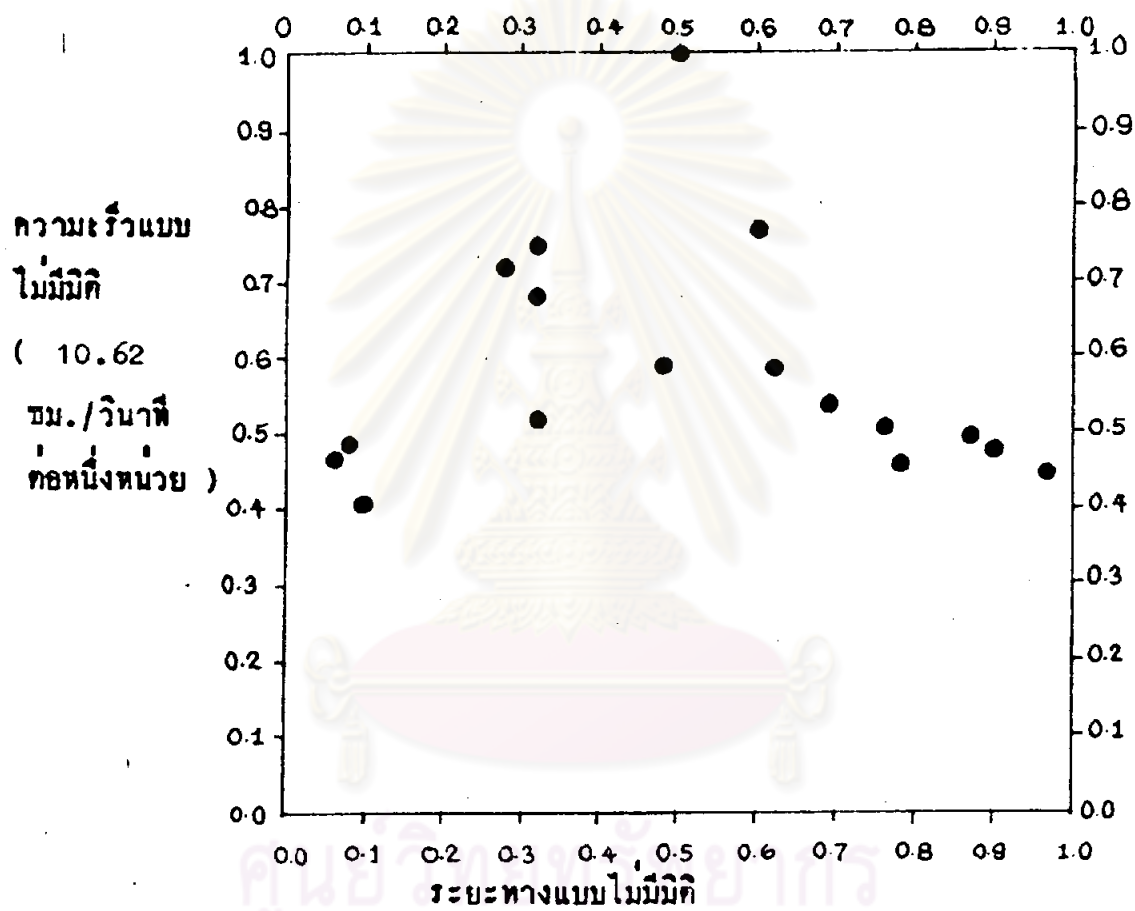
รูปที่ 5.3.19

กรอบอ้างอิง 30-10 ชม. จากจุด

ความกว้างของถึง 15 ชม.

ขนาดของจุด 2.5 ชม.

ระดับความสูง 10 ชม. จากจุด

(15 ชม. ก้อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.20

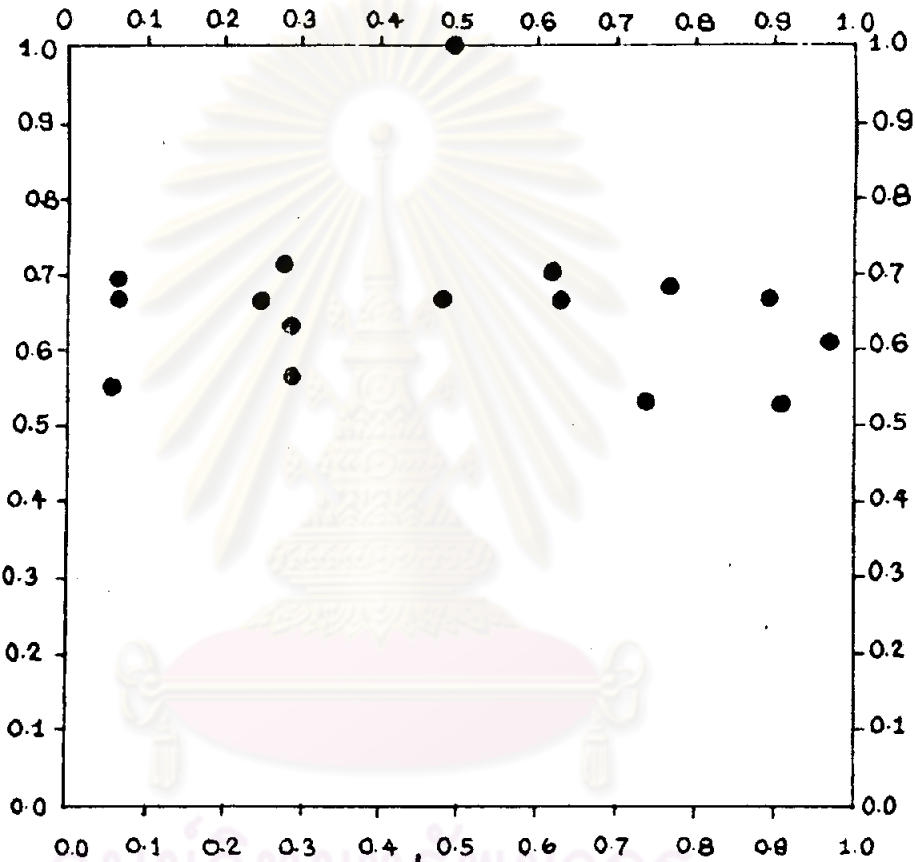
กรอบอ้างอิง 30-10 ชม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 15 ชม.

ขนาดของจุด 2.5 ชม.

ระดับความสูง 15 ชม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(7.46
ชม./วินาที
กตหนึ่งหน่วย)

ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รูปที่ 5.3.21

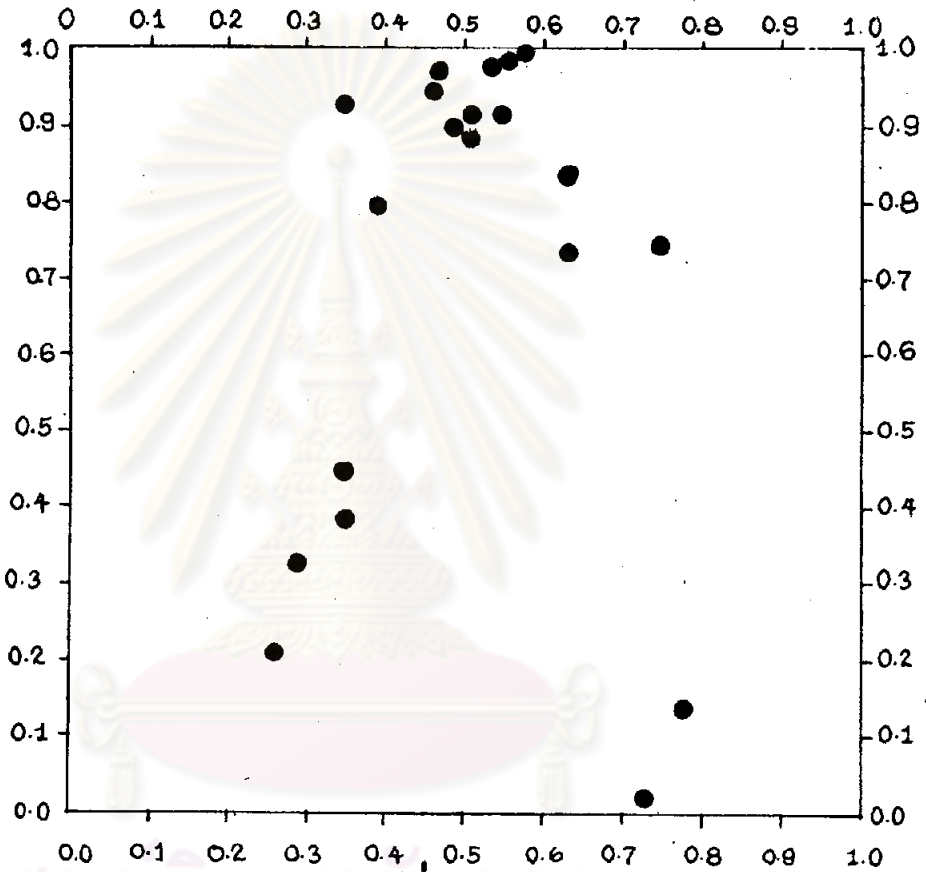
กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของจุด 2.5 ซม.

ระดับความสูง 20 ซม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(17.24
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

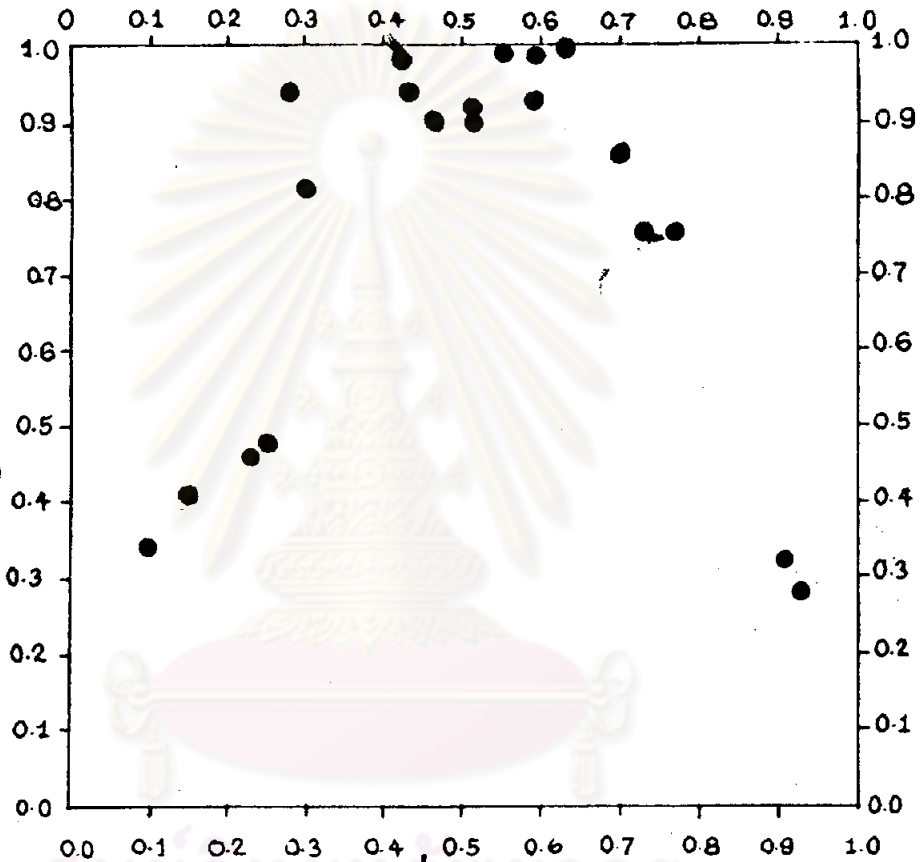
ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม.ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.22

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด
ความกว้างของถัง 15 ซม.
ขนาดของรู 3 ซม.
ระดับความสูง 5 ซม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(14.51
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(15 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.23

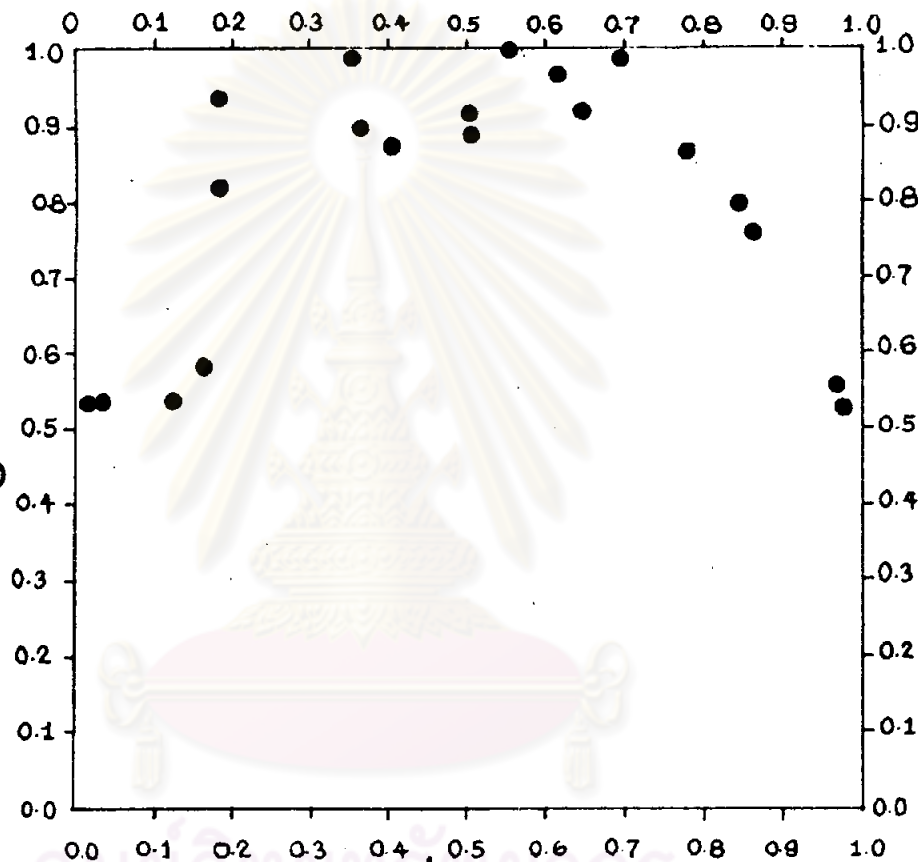
กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของจุด 3 ซม.

ระดับความสูง 10 ซม. จากจุด

ความเงี้ยวแบบ
ไม่มีนิกิต
(11.3
ซม./วินาที
กอนหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีนิกิต

(15 ซม. กอนหนึ่งหน่วย)

ศูนย์วิจัยดาราศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.3.24

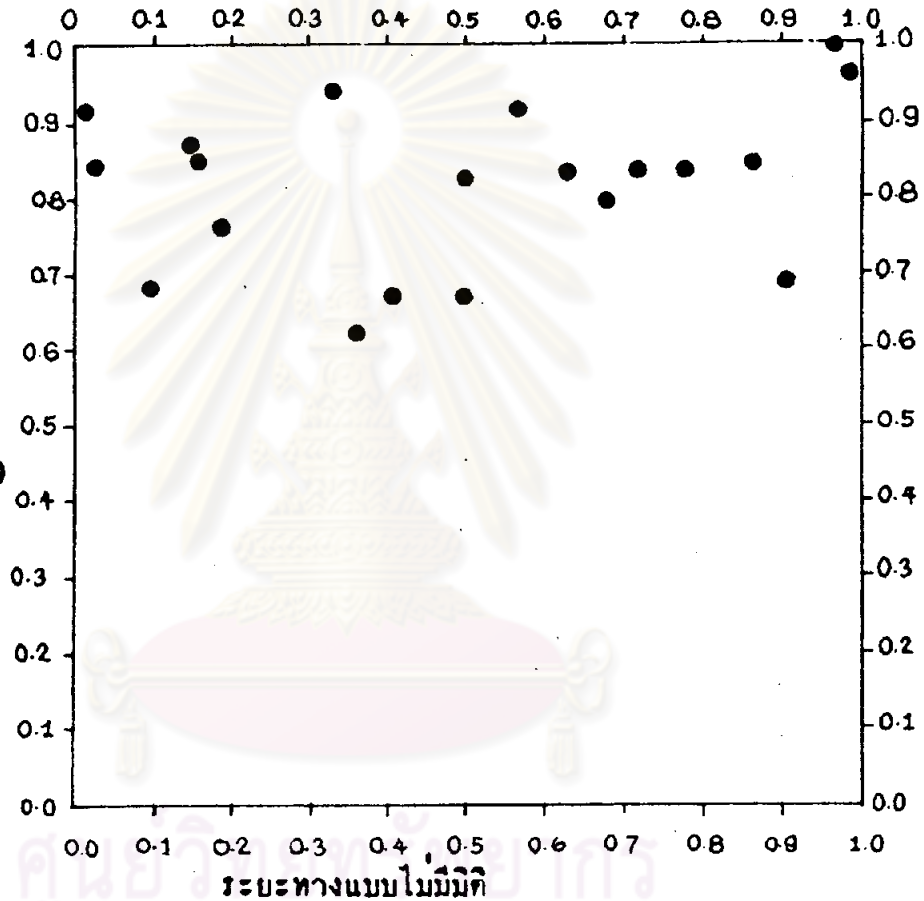
กรอมอ้างอิง 30-10 ซม. จาก

ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของรู 3 ซม.

ระดับความสูง 15 ซม. จาก

ความถี่แบบ
ไม่มีนิก
(7.53
ซม./วินาที
กตหนึ่งหน่วย)

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(15 ซม. กตหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.25

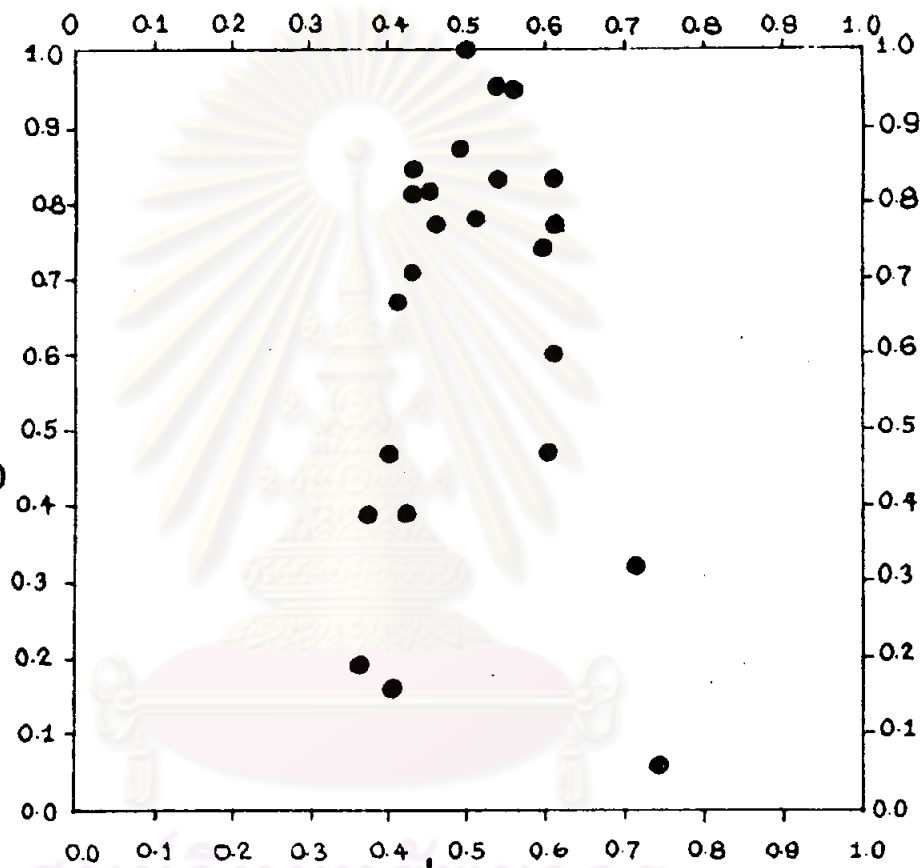
กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 15 ซม.

ขนาดของรูป 3 ซม.

ระดับความสูง 20 ซม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(10.45
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

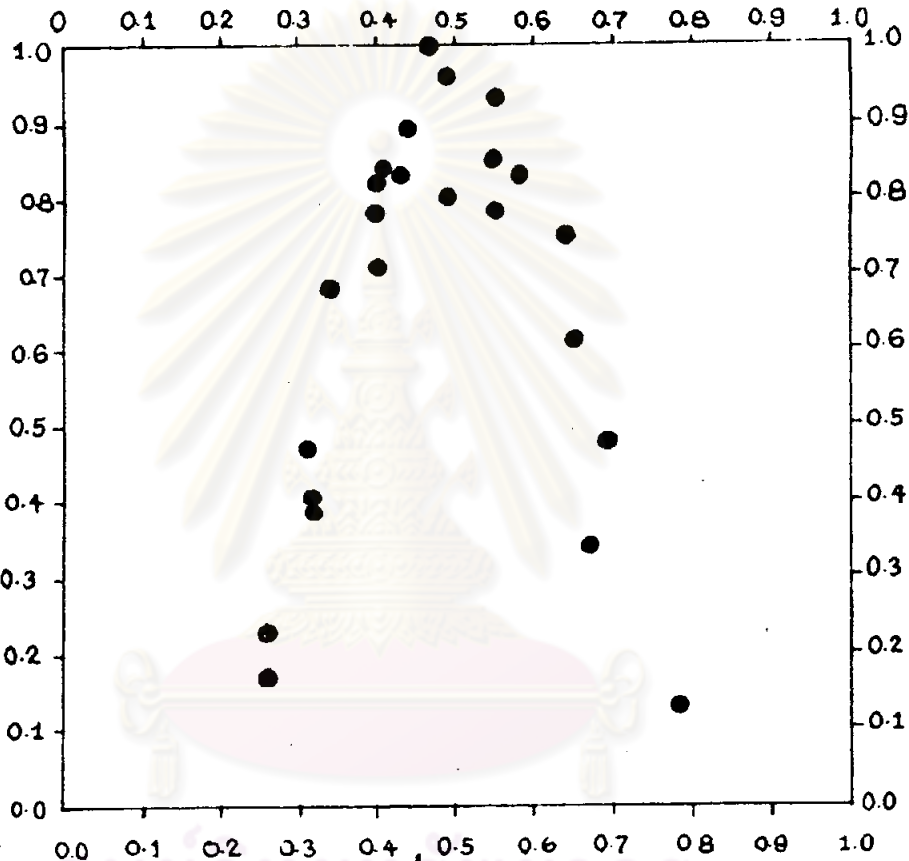
ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(18 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.3.26

กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จาก
ความกว้างของถัง 18 ซม.
ขนาดของรู 2 ซม.
ระดับความสูง 5 ซม. จาก

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(9.05
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(18 ซม.ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.27

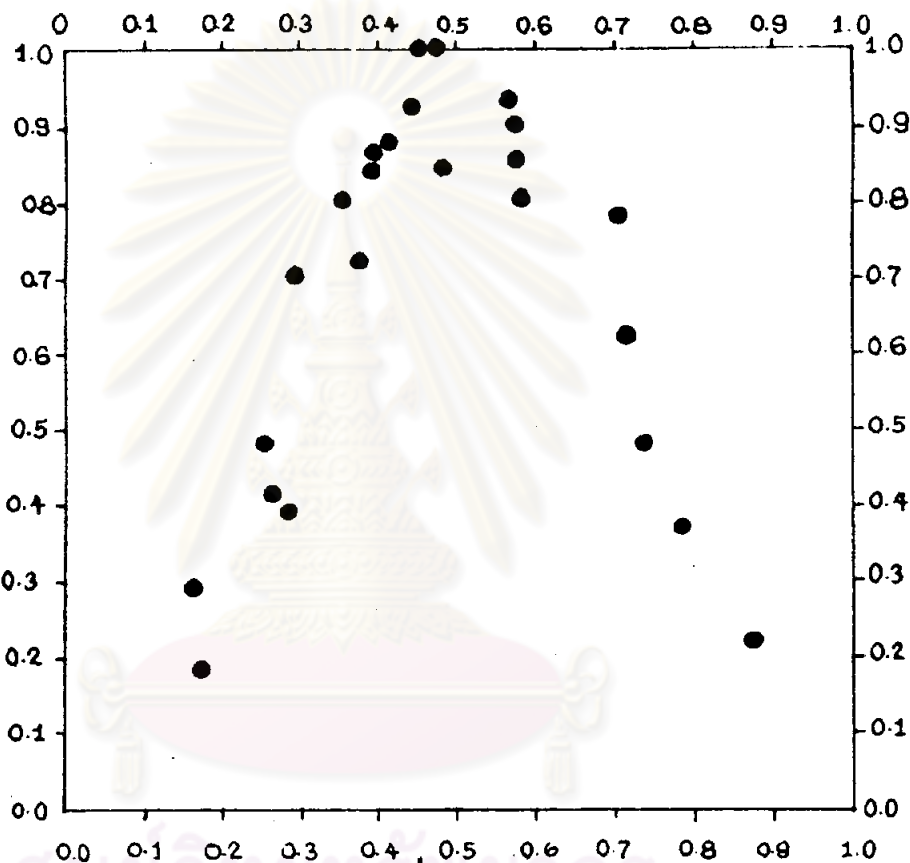
กรธมอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 18 ซม.

ขนาดของจุด 2 ซม.

ระดับความสูง 10 ซม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(5.65
ชม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(18 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.28

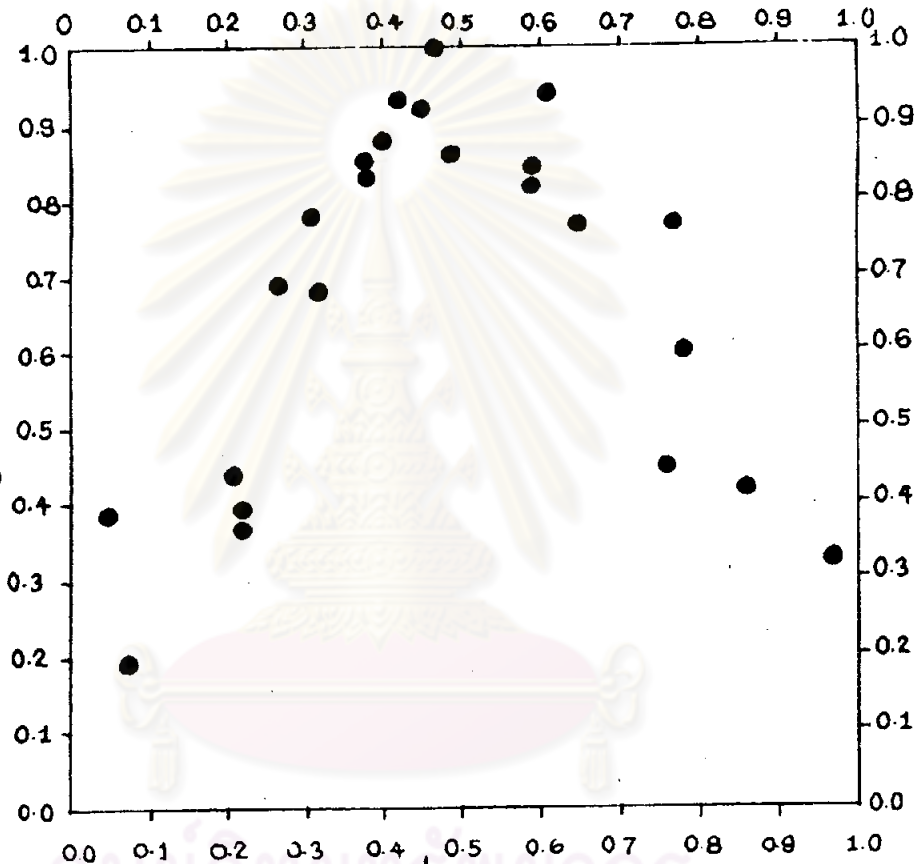
กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของอิง 18 ซม.

ขนาดของรู 2 ซม.

ระดับความสูง 15 ซม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีนิก
(7.35
ชม./วินาที
กอนหนึ่งหน่วย)

ศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์
ระยะทางแบบไม่มีนิก

(18 ชม. กอนหนึ่งหน่วย)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รูปที่ 5.3.29

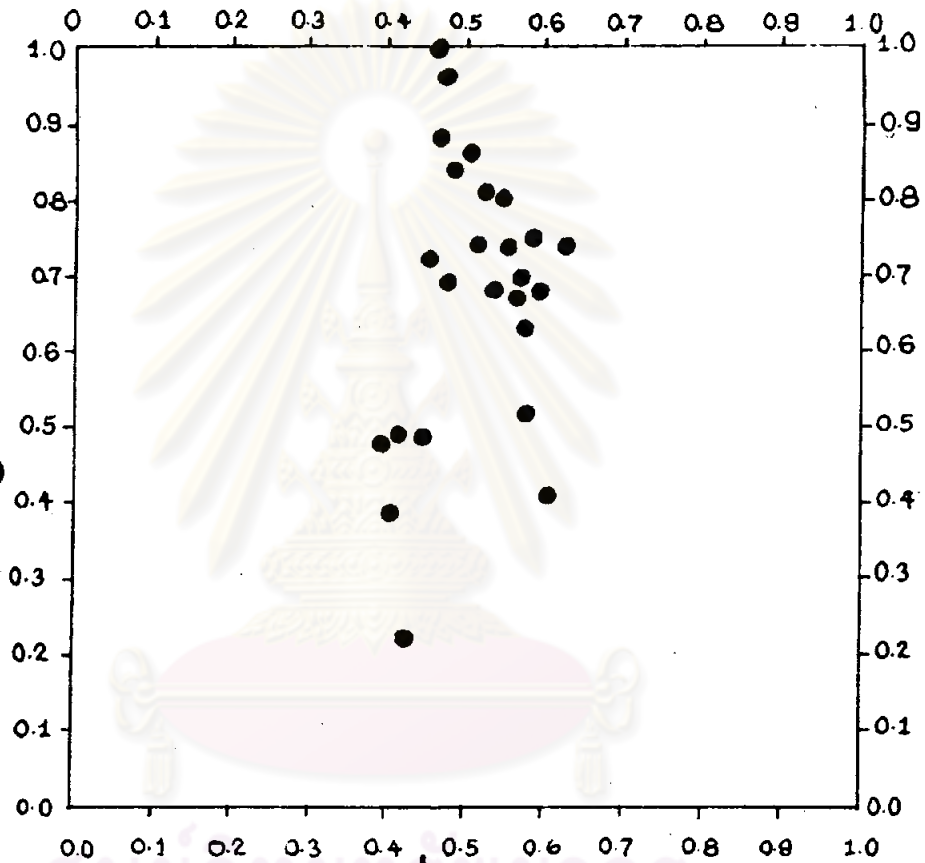
กรอบอ้างอิง 30-10 ชม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 18 ชม.

ขนาดของจุด 2 ชม.

ระดับความสูง 20 ชม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(10.7
ซม./วินาที
ก่อกหนึ่งหน่วย)

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(20 ซม. ก่อกหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.30

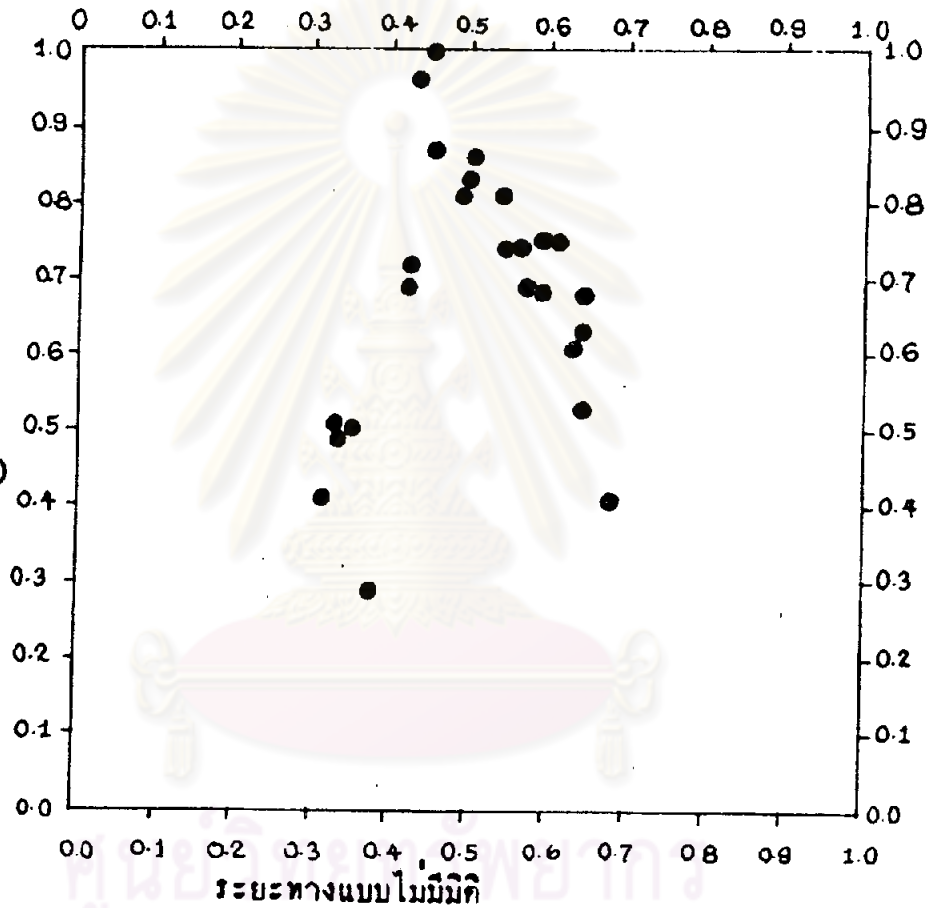
กรอมอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 20 ซม.

ขนาดของจุด 2 ซม.

ระดับความสูง 5 ซม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(9.33
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

(20 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.31

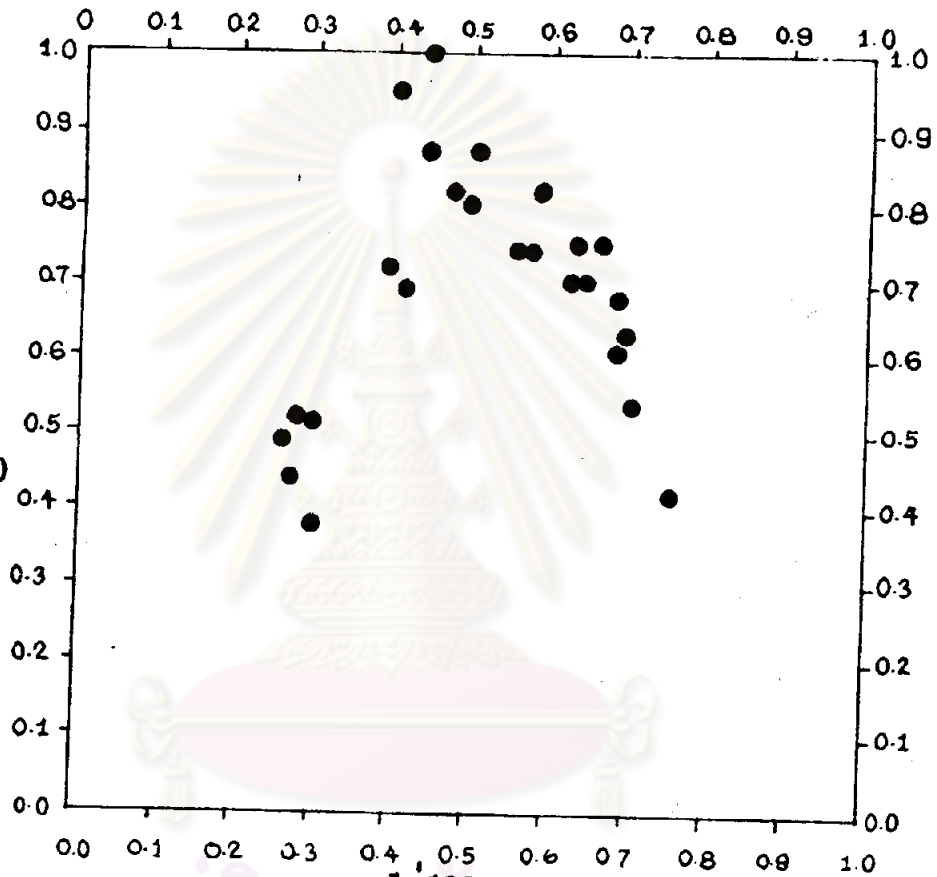
กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด

ความกว้างของดิ่ง 20 ซม.

ขนาดของรู 2 ซม.

ระดับความสูง 10 ซม. จากจุด

ความเร็วแบบ
ไม่มีมิติ
(7.75
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

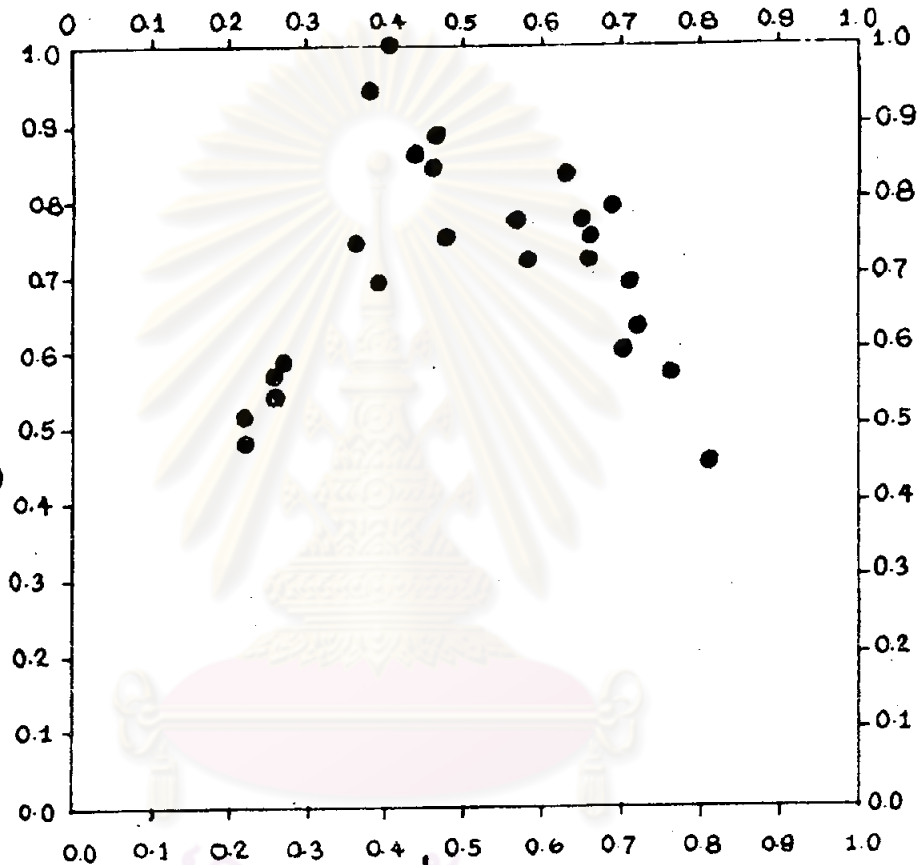

ระยะทางแบบไม่มีมิติ
(20 ซม.ต่อหนึ่งหน่วย)

รูปที่ 5.3.32

- กรอบอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด
- ความกว้างของดิ่ง 20 ซม.
- ขนาดของรู 2 ซม.
- ระดับความสูง 15 ซม. จากจุด

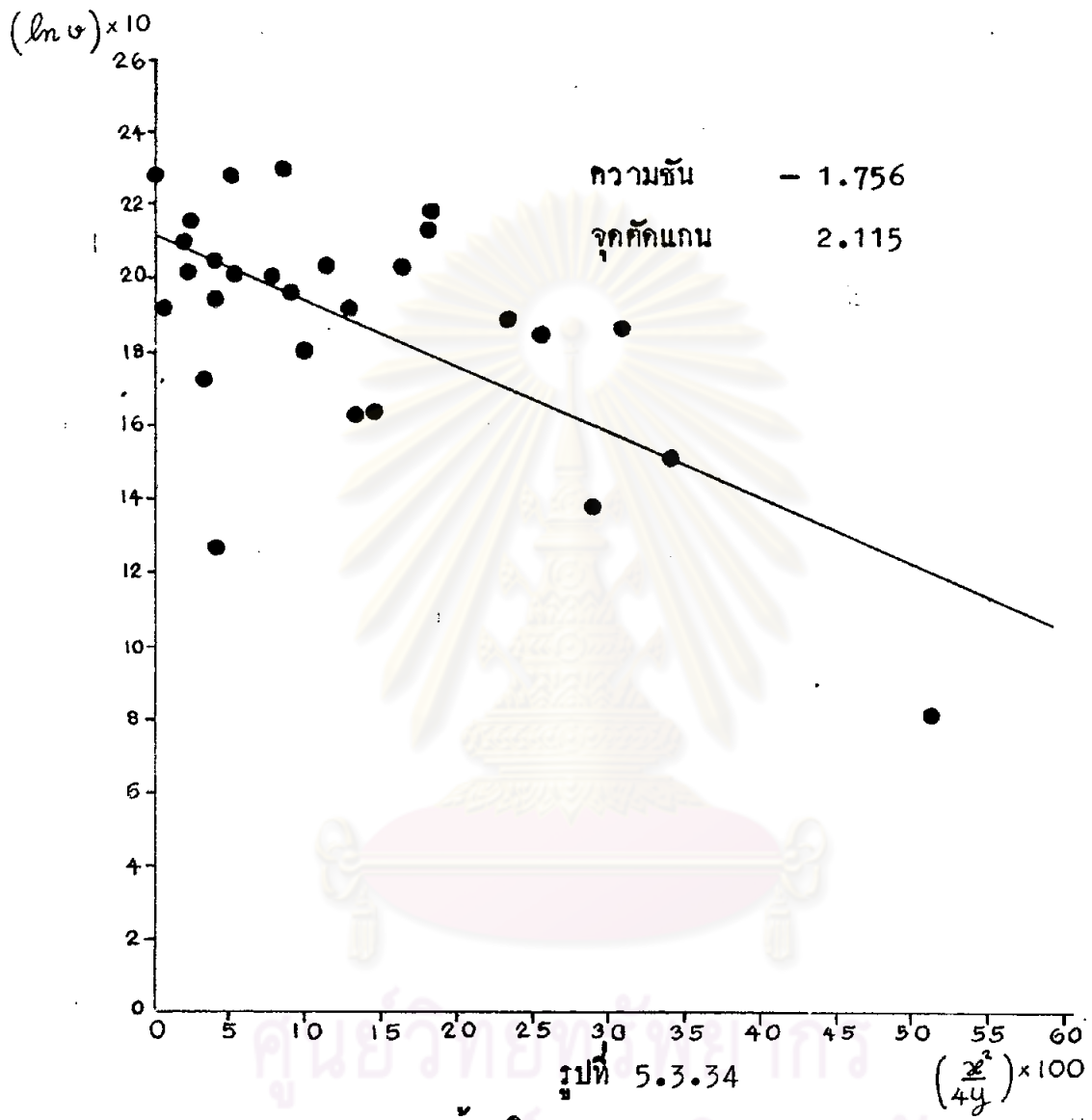
ความเร็วแบบ
ไม่มีทิศทาง
(5.71
ซม./วินาที
ต่อหนึ่งหน่วย)

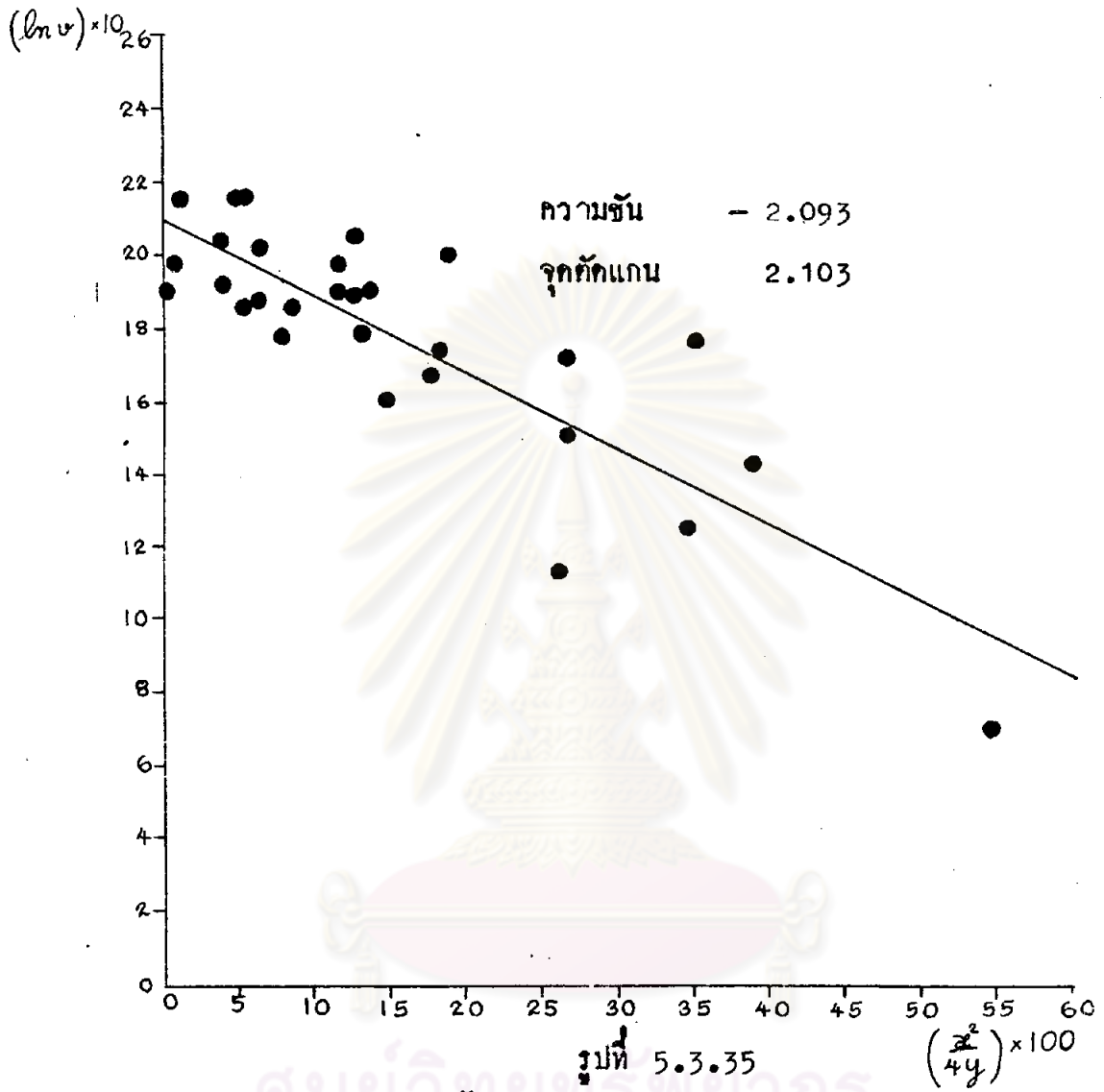
ระยะทางแบบไม่มีทิศทาง
(20 ซม. ต่อหนึ่งหน่วย)

ศูนย์วิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.3.33
กรอมอ้างอิง 30-10 ซม. จากจุด
ความกว้างของดิ่ง 20 ซม.
ขนาดของรูป 2 ซม.
ระดับความสูง 20 ซม. จากจุด

กรอบอ้างอิง 30 - 10 ซม. จากรู
ความกว้างของถึง 40 ซม.
ขนาดของรู 2 ซม.
ระดับความสูง 5 ซม. จากรู

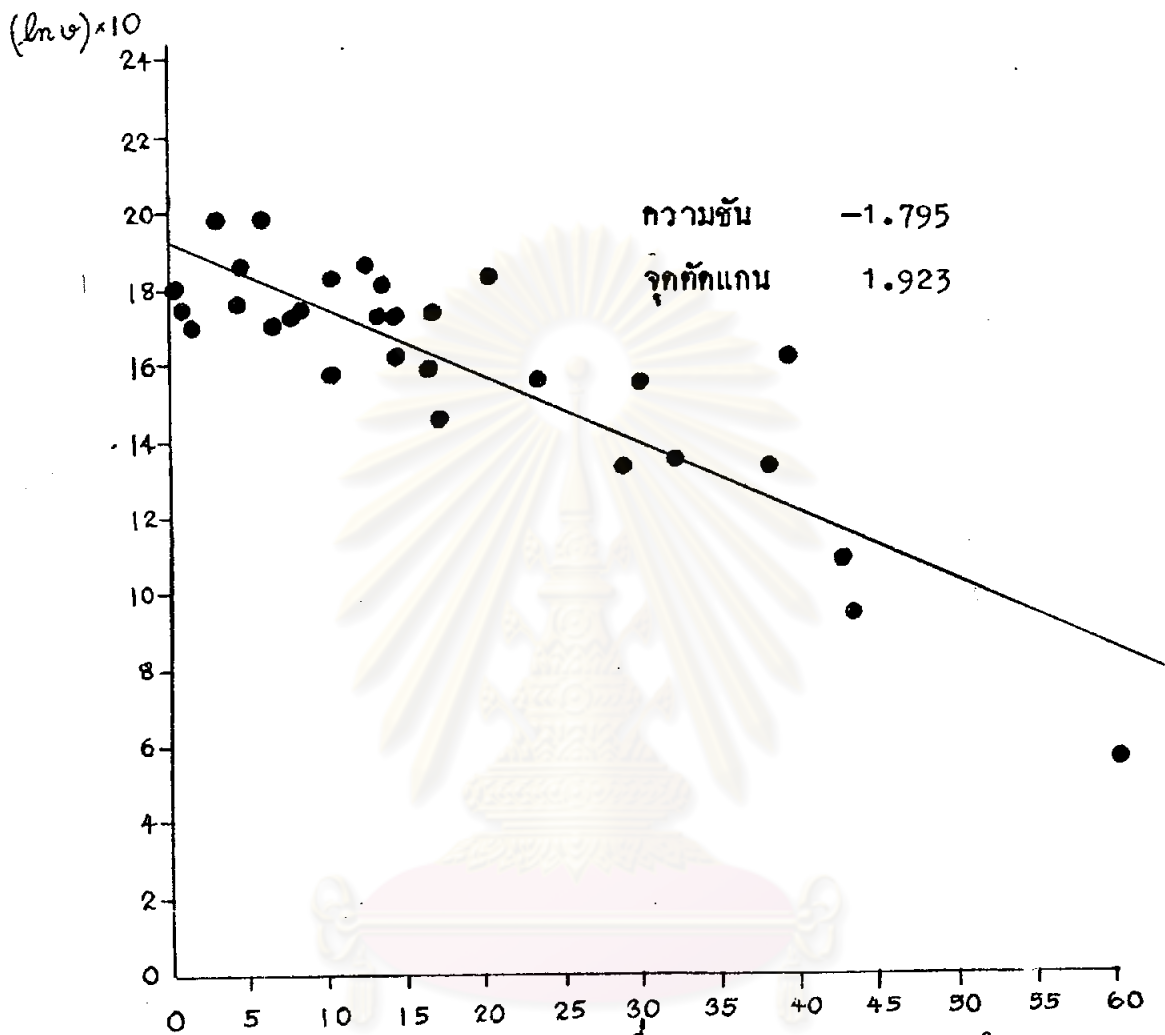

กรอมข้างอิง 30 - 10 ซม. จากรู

ความกว้างของถัง 40 ซม.

ขนาดของรู 2 ซม.

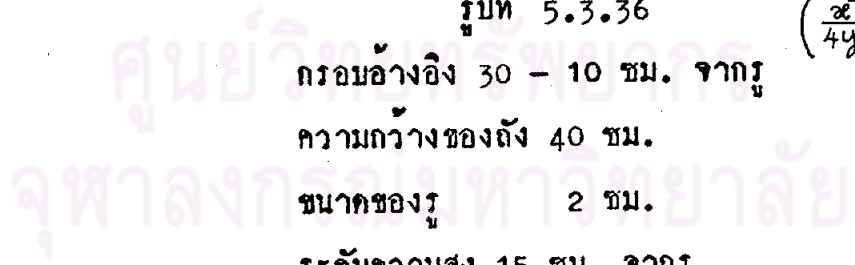
ระดับความสูง 10 ซม. จากรู

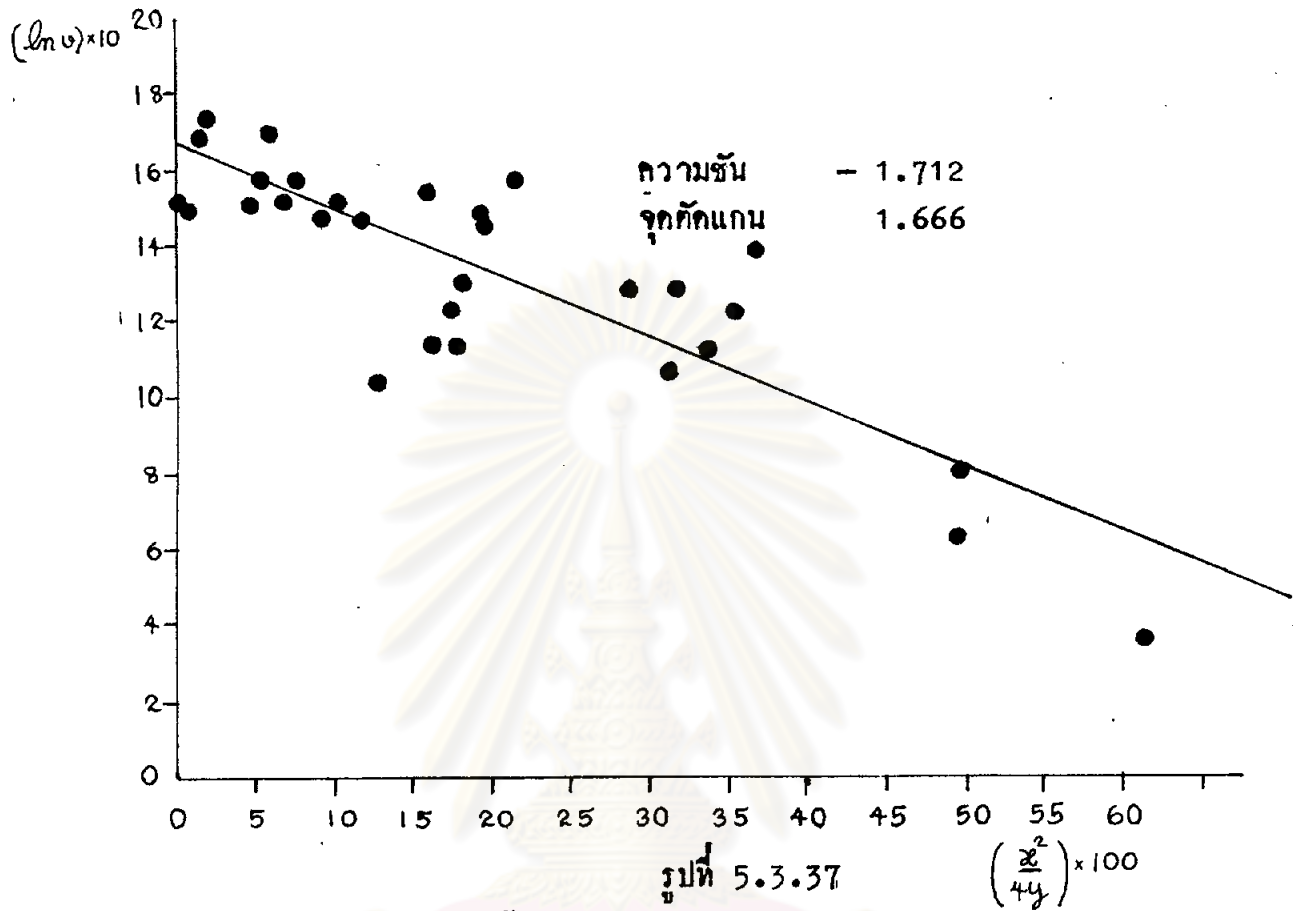

รูปที่ 5.3.36

$$\left(\frac{\sigma^2}{4y}\right) \times 100$$

กรอบอ้างอิง 30 - 10 ซม. จากฐาน
 ความกว้างของถัง 40 ซม.
 ขนาดของฐาน 2 ซม.
 ระดับความสูง 15 ซม. จากฐาน

กรอบอ้างอิง 30 - 10 ซม. จากรู

ความกว้างของถัง 40 ซม.

ขนาดของรู 2 ซม.

ระดับความสูง 20 ซม. จากรู

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย